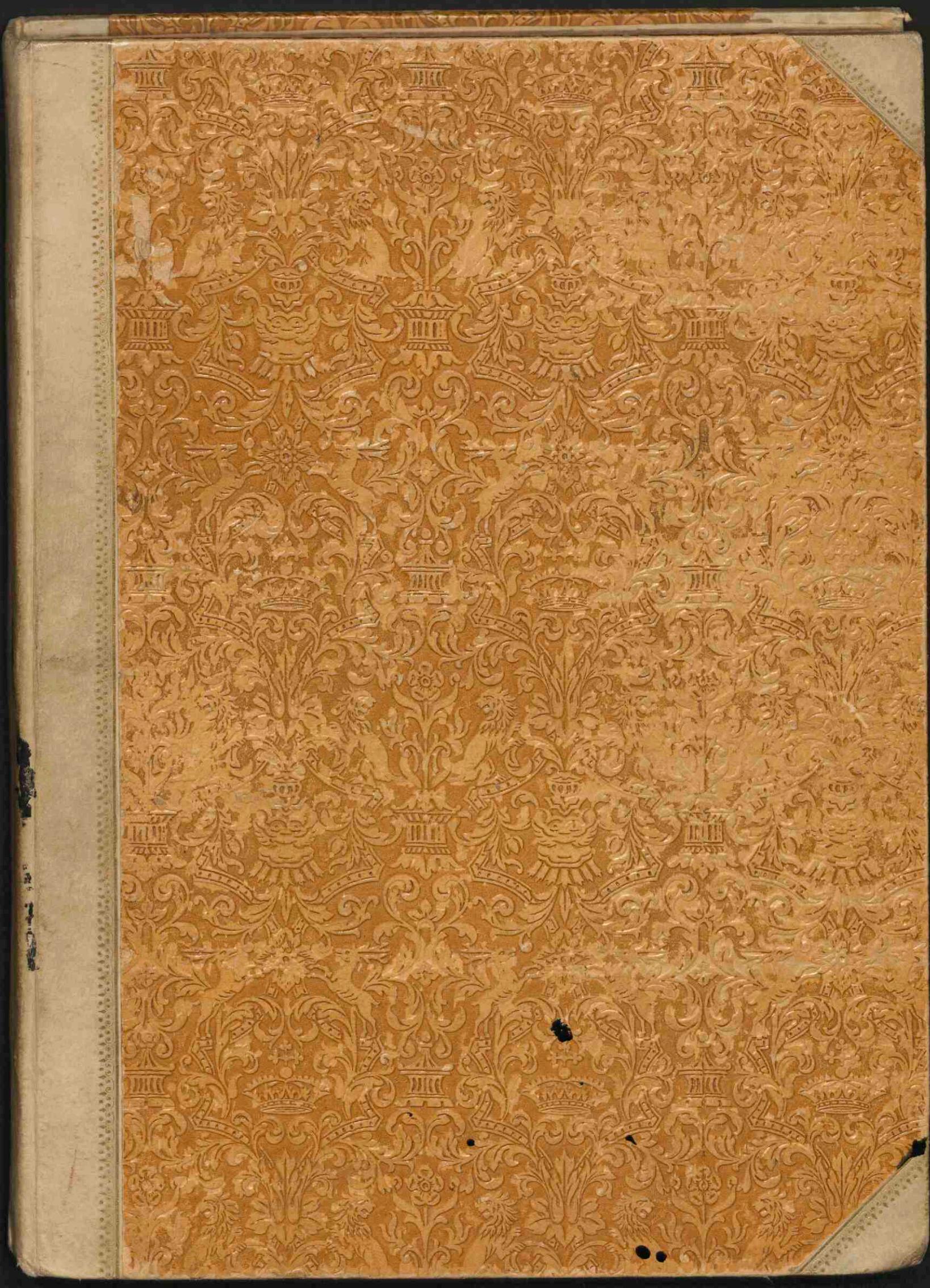

Genealogie van de heren van Brederode-Kloetinge.

<https://hdl.handle.net/1874/340025>

12861-65

'p' 12864 } 1525 Utrecht
koning Staten

Amvoin

Trvomonin

No. 14/2

MCPII

XI

1561

Capten, No. 31

Utrecht 1524

oakhout 1522-25

Naastree

Antwerpen

Bruel

Ebaloost

kleent

Prins

Wille

Fransje

de Trossen.

Dit is dat beginne van den onderwijjs
hoe dat die Edal printen die greven van
Hollant ende van Zeelant yerst gespruten
sien wt der ouder Edolre stammen der Coningen
van Franerijk die Tierst gecomen waren vanden
Edelen Conincklycken bloede van troyen alsoe als
gevonden is in ouden Cronycken ende iersten ende
historien.

AANVRAAGBRIEFJE

Materialaal gedrukt vóór 1801.
Te raadplegen in de
leeszaal handschriften en
oude drukken.

Datum aanvraag : ..... **duidelijk invullen**

Plaatsnr(s) volgens catalogus : .....

Schrijver : .....

Titel boek/tijdschrift : .....

Band/volume/jaar (met blz.) : .....

Handtekening bij ontvangst:

UBDR 029-85 UD.90

(afdruk lenerspas)

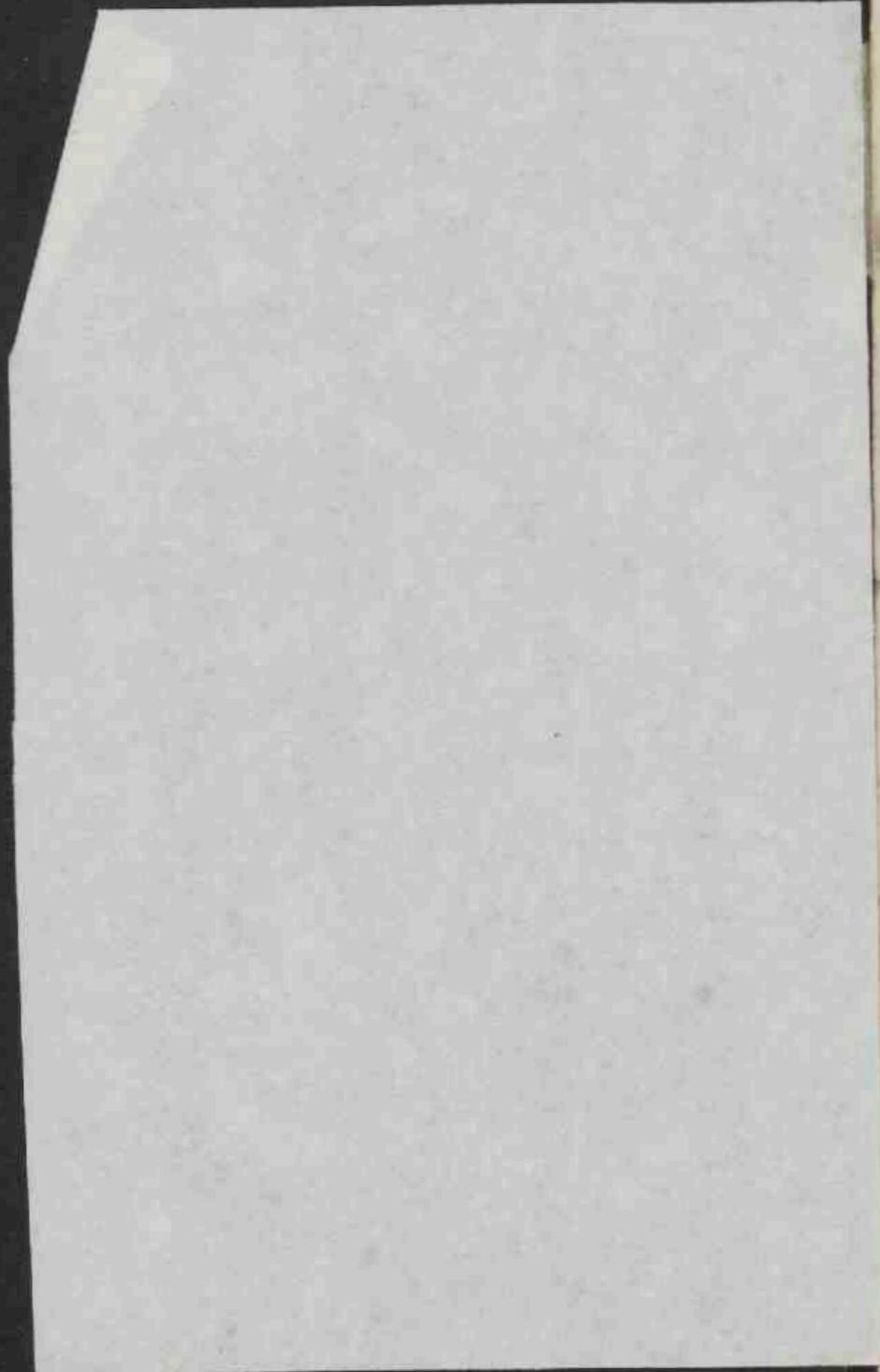
mw.
dhr.

leeszaal: Handschriften en Oude Drukken geopend: ma t/m vr 09.00-13.00 — 14.00-17.00 uur							
Aanvragen ingeleverd zijn te raadplegen	vóór:	10.30	11.30	13.30	14.30	15.30	16.30
	verlat:	11.00	12.00	14.00	15.00	16.00	17.00 (volgende dag)

Bibliotheek der Rijksuniversiteit
 Wittevrouwenstraat 7-11
 Postbus 16007 - 3500 DA Utrecht
 Tel.: 030-392520 (leeszaal Handschriften en Oude Drukken)
 392522 (afdeling Oude en Bijzondere Drukken)

Brederoode - ancient
name of the Counts
of Holland. A Count
Brederoode was ^a prominent
leader in resisting both
the Spanish and the
imposition of the
Inquisition. (Breda is
in Brabant, Netherlands).

Illum. MS, Dutch, late 15th
or early 16th C.

Pyne dy dar omme dyn herte
af to teende van leve der sichtliken

Bredrook Kroniek

fol. 16 a

Blyz. 31, ~~011~~

niet 37. zoals

ik in mijn artikel

schreef

dinge, wente se loven vele unde
geven lathick. Se toegen sik gud
to wesende unde synt doch gans
av^aad den de in se hopen. ~~Gyf~~
Gyf dy to den unsichtliken dyngen
unke an tho hevende eyn beter
levent uppe dattu so cristum
na volgest. wente alle de werke
cristi is ons eyne leve. unde spick
myt david. Here myn roed heft
na gevolget dinen voetsporen wente
de ~~na~~ volgen eres anlicheit de
besmillen ere consciencien unde
~~vor~~ lesen de gnade godes.
vor

Ende in baders brude
 ende tohan van bramen ladders
 syn ondebaders brude van
 synre moeder vanden dake of
 ghescreuen staet Ende voer sude
 Capittelen ende als kennalt
 de heer van bruden ende tot
 syn taxen getromen was so
 tocht hi ten heiligen gram
 te iherusalem ende ontfint
 dier mit groter denoten syn
 liddelik oorden ende versocht
 voert die heilige steden Endat
 heilige lant Na dat hi vorder
 hi hant getromen was so gint
 hi tocht philip van bour
 gongen gram van hollant
 ende nam desen heer kennalt
 In syn liddelik oorden vanden dat
 gulden blub want hi gaf hi
 dat gulden blub hi dragen
 om den hals dat was een
 brede halsbant dars om me
 geuue In sonden de vromste
 van golde ende de vromste
 ende voer op die borst so hiet
 pascans gulden blub In een
 klamm van eenen del Ende

In dier veldes oorden fore
 varen voer groter heeren als
 rommen heeren tegen gram in
 potten als te noth na vol sette
 sel Endat oppel capittel
 dese kennalt heer van brede
 ende ghescreuen de
 domproest intrestet syn brude
 die du vromde deel bastert
 somen ende doctoren dars in
 noth na of sromen sel In dat
 capittel mer om
 dat dat vdel gescreuen sonder
 idel kinder mit sonde bemen
 so heest hi getromet een
 smidlike idel maghet die
 genout was holenda ende
 heer vuder wot gbellien
 die edel heer van lalling
 ende president van hollant
 Ende die selde heer van
 lalling hadde twee bruden
 als Gumpen die heer van
 opperburg ende Gynon van
 lalling die heer van minge
 die oort dat gulden blub
 drento in symons soen was hiet
 voest van lalling Die

Otto Orren Fisher

Hs. 15. C. 19

Brederode Chronicle
Written by Jan van Leiden
in person about the
year 1500.

Albert Hyma

Dit is dat bygynne vanden onderboord
 hoort dat die Edel pryncen die gheueyden
 Hollandt ende van zeelant virst gesproke
 sijn tot die onder Edelen stammen der Conincen
 van brabant die virst ghecomen waren vanden
 Edelen Conincen bloude van trouwen alsoe als
 genoude sijn in onder Conincen ende virsten ende
 hystoren

Alsman virst ende hystoren dat na
 sijnre gheboortende ende loeyen so
 was in Coninc in brabant ende
 hont hystoren ende had in sijn
 als Comt hildebertus in lotharing
 Ende dese Coninc hystoren hystoren om die
 ende hystoren dat jaer onthoeyt virst ende prync

Comt Coninc dierb outste zoen
 was Coninc in brabant na dese
 die Fair lant ende hystoren
 sonder kinder dat jaer onthoeyt
 virst ende prync Ende hildebertus
 sijn broder was Coninc na hem

hildebertus Coninc dierb ander soen
 die was Coninc in brabant na
 Comt sijn broder sijn Fair lant
 hystoren in sijn die virste soen
 hystoren dierb sijn dierb in
 was Coninc na den vader die ander soen hystoren
 ende was hystoren ende prync sijn aquitayen ende

noch na Comte van brabant (ende bad die
 helpe van se sin die gemeyn van hollant van haren
 stammyn of ghemeyn demolegunde als men na d'el
 koren sal dese Comte hielderich die sterf jnt
 jare by in op vnde dagheberich sin ierste soren
 vart comt.

Dagheberich sijn vnde comt hield
 berich virste soren vnde comt bad brabant
 kint v jare comt hy virste j sone
 die virste soren hiet d'ouch in vart
 noch na comt doe hy out genort

vart (ende die vnde soren hiet hielderich vnde vart
 oec noch na Comte na die sijnen broder mer hy
 vart hant die vron gedrongen van pippen die hertoch
 van brabant vnde pippen vart selue comt van
 brabant al gh' na haren selt Comte dagheberich
 die sterf jnt jare by in op

Ende als comt dagheberich doot was ze vanden
 sijn liden soren virste jonger hantich vnde die
 quam helpe van comt dagheberich vinge broder die
 p'ur vnde hertoch hy agmenten vnde vnde vnde
 die vron van brabant hertoch van sijn jonger
 vanden vanden vande hy die naest vnde

Was op die hie soren was die een hertoch van
 brabant in brabant vnde hiet fatelmerkelich
 vnde vnde hertoch pippen soren vnde vnde sere
 draghe vnde onerste hertoch vanden pullab.
 vnde onerste hertoch vanden Croonen die
 Comte van brabant vnde vnde soren
 m'ichich geborden als dat in brabant al
 d'ouch hy soren gesoren vnde vnde vnde vnde
 vnde hy hertoch pippen van brabant hertoch

sey. Met om synre groete vromtheit vbil for vbat
syn hertoch den vrbant gemaect vbant hertoch
popy in lert gheen edel kind tten

Ende dese hertoch kare markell in vbonde
mit ghescheyden dat dese vortstrenen helpeyn
penn ende hertoch in aquitamen romme daghe
vbat broder jude roeten romen sonde om die te
Ligen ende dreef hem mit machten vbt vbrayt
ende ontloet die pure lottzarm die romme. Durb
jonghe sey vbat vortstren ende vbat oem van
romme dagebort ende hertoch helpeyn v an
aquitamen vortstren ende ont oem van romme
dagebort tebe jonghe kindert

lottzarm romme durb sey die vbat
ghemaect romme van vbrayt syn
Lenn Lann lottz jonghe kindere
bithof in syn Lennende in jaer
in dor stief sy ende by des sy

Comme tiden for vbat helpeyn die hertoch
in aquitamen vbat vortstren vortstren ende
vbrayt mitten hertoch kare markell in
al die romme lottzarm ghesloeten vbat dut jaer
durb hertoch vnt ende ppen so vbat dese
hertoch helpeyn romme gemaect

helpeyn pure in hertoch in aquitamen
romme dagebort vinge
broder die vbat ontloet in vbrayt
ende vbat by consent vbat hertoch
kare markell gemaect

Ende getrouwt Comur van brabant byt syn leue
 leue ende vorst tot daghebels kinder behouff in
 hi Egnete de byt daxe leue ende by sterft int
 jaer ons heren byt ende xxxv ende hi ent in som
 die herste hert Dux ende vab hertoch ende
 pinc in aqntamen Ende die ander hert hildebertus
 Ende van d'ey romme hertoch ende van die
 pinc dux van aqntamen syn soen sech getrouwt
 vander Ertst stam ende hinc die yeste getrou
 dux van hollant als in na wel horen sal.

Thodertus romme daghebels ont
 st' soen die vab in tot hinc d'ax
 getrouwt in die vabst ghemert
 ende getrouwt romme vab brabant
 ende Egnete de byt daxe ende

Die sterft vander kinder int jaer ons heren byt
 ende xliij

hildebertus romme durbroide in
 romme daghebels int se soen
 die vabst ghemert Co vab brabant
 hinc in Egnete de byt daxe
 ende dat vab die leste Comur

van brabant die vanden Edelty blode van
 trouwen getrouwt vab die vanden yesten forst Fey
 Comur lodowicus van brabant getrouwt vab
 vanc hertochs karel martel ende popy syn
 soen syn soe merstich geboorden ende trouwen
 Ende hertochs popy van brabant kare mar
 tiel soen so met martien Comur van

Drumtyn gheboorden ende heeft desen Comur
 hieldtyn die een goeder luten man was vander
 troen ghebrongen ende of gesit ende heeft desen
 romur hieldtyn in een rooster ydaren tot siner
 mederit te synen Ende dese romur en luit oer k
 geyn kinder mit die troen sonde mit Licht ghevo
 men hebben op die romur hieldtyn soen hieldtyn
 in agtamen vrant romur hieldtyn ende dese
 pin die dat varen tbeur broder kinder aldus
 hied hi die naest gelaest mit hieldtyn pypen
 Die was soe merrich gheboorden dat hi selue
 Comur dan drumtyn met marsten vact Ende
 vact gemant ende getrouw romur dan drumtyn
 int jaer ons hieten byt ende em Ende dat
 Licht bleot dan drumtyn so te sie af gesit
 Ende pypen ende sin geslacht die bleuen romige
 dan drumtyn tot datmen siest wien
 Ende doe quam een hert fonge Capet grom
 dan parns ende vact romur oer met marsten
 ende sette pypen geslacht oer te zuden af
 aldus stact drumtyn op die derde stam

agfamen

Houdrind hieldtyn agfamen
 Comur hieldtyn soen die dat
 naest bleot ende Licht of
 genaem vander troen die drum
 tyn gelaest sonde hebben die

vrede in syn vopen vrantyn mitte ontste brot
 gebrofen mit die baren steen van kreel Ende
 die vopen hied hi genaest vrom dat bi der romig
 siner menen tiden Mit doe pypen romur was
 doe en bleode hi mit ghesingen dat hem vemat
 vander troen vromat Licht te hebben of dat

vromend in vanden dān vram tyn vordē dān
 dū dān pūpūmblym. of quamen. W. r. h. g. a. f.
 Dese pūre hertoght durt dat hi vort vortē
 sōndē dū sūm vāpūn vānē sūel dān gōndē mit
 vānē hōtē dān sūel gētonght vānē gēlāmbēcht
 dān lāgūre alb dān ontē vōt troyē gētōmē vāb
 Dese pūre durt dū lēndē vūe dāre nā dēn rōmē
 sūm vādē vānē hē hād vānē vōt vōt vānē
 vānē dāre hād hē vānē sōē hē vānē hōt lōtharmē

Lōtharmē durt sōē vāb hē hōt
 tū vānē vānē nā dēn vādē hē
 rōmē pūpūb tūē vānē bīdē
 rōmē gōtē fāstē tūē. En
 Dese pūre lōtharmē hād hē

vōmē hertoght sūm vānē dōrtē vānē gōngē
 vānē dāre hād hē vānē sōē hē vānē hōt
 vānē hōt

En gēk mē lōtharmē sōē vāb
 hertoght tū vānē vānē nā dēn
 vādē hē dē gōtē rōmē fāstē
 tūē vānē hē hād hē vōmē hē
 tōtē gārmē dōrtē vānē

lōtē vānē dāre dān hē hē hē dē hē
 sōē hōt vānē vānē vānē dē vānē dē
 En dē dē hē hē vānē dē vānē vānē
 sūm vānē dē hē vānē vānē vānē

Manfredus (Engelkinn) soey
 was puer in aquitany nide
 du hiden haddin sin hertic
 hert soe siet vordist als dat
 hem kinske karsel gaf

meer ande goud in vaten ende ande vaten
 Ende dese puer Manfredus du hader k vinn die
 pueren dorstte van boughe ende dars had hi vinn
 soen bi ende hert sigy birtus

Sigisbertus Manfredus soey
 was puer in aquitany by
 kinske loebberb hiden comit va
 vrant hert Ende in dese hiden
 soe was hugo comit karsel

soen ende kinske loebberbroder comit gemacht
 omte alle die pueren ende lant scap van aquitany
 ende dese puer sigisbertus du had vny vnyff ende
 hiel Mathildam ende was dat grem oguere
 jongste dorstte van lincure ende was grem
 haghens suster van lincure Ende comit
 loebberb vnyff van germanen hime du was
 hert outste suster Ende by dit vnyff soe mette
 dese pueren in soen du outste hert vbalghend
 in was puer naden vader Ende van hem quam
 deel pueren in outlant viden Luy Ende du
 jongste hert thodorus ende in was north
 mit vele ghergat ende by vbart du virste
 grem van hollant ende puer ende grem gemant
 van hollant ende van zuelant van comit
 karsel du taluce van vrant hert vbart grem

Frage den leugner du oem wab den d'ien
jongen p'erre d'ier Ende die rommone van
germanen die sin mothe wab die haden den romm
karel den salubbe van brabant die d'ien
jonge p'erre die haren nem dat hy hem gem
wilde die p'erre van hollant Ende die ro.
die gusse hem gut jare ons h'ich byf ende hem
ende maert van hollant in vorstelyke g'eme
scap Ende aldus als die stromen is die idel
p'ur g'eme Die die ystke g'eme van hollant
gesproten vanden k'isten barm ende o'rymael
d'ortel ende stam van brabant mit p'erry in
sin geslacht die hebben die tray vander k'isten
stam gestort ende op eenen and'eren strom ke ge
plant als v'ers' stant

Van gena die ystke g'eme die d'ob'iff
van hollant wack of dat se come is

Comme karel die g'arte die o'ich k'ys' wab
die had die sinen l'isten v'one sust'ada t'bee
sonne die sin jontke sonen v'arney die v'ich
h'ut p'erry ende die ander h'ut k'arel ende
karel st'of jont Ende die p'erry wab romm
van ytalien ende die ro p'erry van ytalien had
v'one sonen ende h'ut b'ernardus ende wab.
romm van ytalien nae s'nen vader mit hi
s'itt' hem j'eg'hen den k'ys'er eod'ob'one s'ynen oem
ende b'ys'er eod'ob'one die nam hem dat h'ut
van ytalien ende dede hem d'iden Ende die
d'ort' ro p'erry van ytalien die had o'it v'ich
d'ort'ere ende h'ut g'erna Ende dat wab.

Die yfste gremme dert byst van hollant alom
 soue was sijn sijn hantre die groot ondenade van gena
 rind sijn sijn edelbyst was hant oem

Dier die party sijn byst
 sijn van aynsamme rind die
 party was ghy sijn broder die
 aynsamme die was die yfste
 gremme van hollant rind die

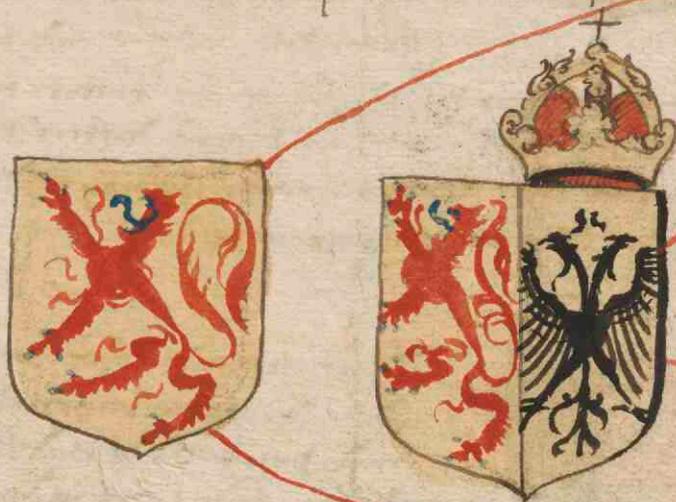
Zeevant rind sijn van den slant tott conbick toe
 hi had te vome ghy na romme pyppe d' d' d' d' van
 yfste rind die ayn van hi vome sijn by rind
 hant die die na sijn gremme was

Dier gremme dert sijn die was
 die ander gremme van hollant
 rind die van zeevant rind sijn
 van den slant hi had een
 byst rind hant sijn d' d' d' d'

rind was romme edelbyst d' d' d' d' van d' d' d' d'
 die d' d' d' d' d' gremme rind die d' d' d' d' d'
 hi bi teer sijn rind een d' d' d' d' die yfste
 sijn hant aynmet rind was gremme na d' d'
 vader die ander sijn hant sijn byst rind
 van sijn die d' d' d' d' hant aynmet d' d' d' d'
 van zeevant d' d' d' d'!

Dit is dat onderbyghanden bygine in oir
 sprom vanden Edeelen herten van Brudekonden
 in van hertoghten hore dat sy gromen ende
 gesproten sin vanden Edeelen in moghtendy
 vorsten ende pūten der graven van hollant also
 als dat genaeden is in ouden scriffen in hant
 visten in ouden beuening ende in memoer boeken
 die dat veel ende memoer om dat sijnst sin

Nademphus grem dics sijn die blees die dorde
 grem van hollant ende van zvelant ende
 hore van vromlant sijn hrad te beuene lunt
 yairda die konst der dochter van geneken
 ende was die kinskenmen suster van Lomen
 ende dat was hi hi n somen die yerste soren
 hant die die na hem grem wast ende die
 ander soren hant sijn die die yerste hant grem
 was van hromlant ende na wast die yerste
 hore van brudekonden ende van hylingen

Dit grem aernolt ontst
se ~~van~~ ab die vuerde
grem van hollant ende
van sere cant ende fette
van bruselant hi had

Worm-voiteldakijster often dorstte van sassen
die hi had by sinen eyden vome ende daer vban
hi bi ijsony die yeste hnt Durdur na hem
grem waertende die ander hnt seoren ende
vbad grem van aysbruseant

Syfridus gert aernolt
ander seer ende grem durb
broeder die vbad boer hge
ne van sere cant ende
fette van brudeforden en

van bynlingen Dese syfridus als hi een frustiche
jongelinc vbad ende grem durt sin onde vader
die seer ondt vbad noch leude seet vbad een may
in die gremen hof die grem aernout sijn vbedinge
enst vbede Ende syfridus die vbad vbede
op aysen may onst akey die hi hem vbede
had futen grem aernout sijn vader Ende
syfridus die de seer may slach en doe vbad
grem aernout seer vbede op syfridus sijn
seer ende hi most bet sijn ogen ende bet sijn
kande of men souden hebben genangen

Ende syfridus die toech bet den lande ende
toech by houthbruseant ende gheme liggden
by eenen potstent van bruseant Dae

godelbat hiet ende was ab getrouwe van Comre
godeloets geslachte van brusselant dese potestant
in had sin hies **Mijt** ouer dat brusselant dat **II** schappe
Den greene van hollant) toebehoorden mis et
luch vorder ende horige in brusselant Ende dese
potestant die had een soeten taffer tot eenre
dochter ende hiet helta Ende dese jongheleer
Syrudus die verlicke op dese dochter en namste
tot eenre bome als grene arnout in die oude
grene die die rots dier naer stief die bernamich
sac barten se meest verlorint op syrudus ende
Syrudus die meeste in soene by dese bruesme
ter hi die gracie van sinen vader in gen houde
Die ontske hiet die ende die jonghe hiet
Symon
Dier nae so hylachte grene arnout die pure
die sinen ontsken soen aenbielden kaiser often
dochter van sassen die kaiser ofte had bisinen
lausten bome

Dier nae so bart die seer tusschen gespro
ken als dat grene arnout die nam syrudus
sinen soen in groen Ende doe bartet boert
gedringhet als dat sy hem gaden soude ende
alst gedringhet was soe sprac grene arnout
in zall syrudus minnen soen al en heeft syb niet
dore verdrout ghenen brude korden en zinnin gemeen
hynzors syndael tot vele plaatsen gelegen hi
guf hem verst dat sy vbesen zonde bochgrene
vnde **Zint** van kinnelant vnde van
westbrusselant sin kene land Ende die toe

So gaf hi hem noch een Castrel dat die selue
greue armout had doen smidten ende en bedroef
niet al volmaert ende dat wort volthimmert
ende waer gheheten Bredelorden ende gaf hi dan
toe veel dorpen en gront gelt ende smycken ende
andere goeder ghelegghen in noort hollant ende in
sint mircant Ende dan toe gaf hi hem veel
dorpen in sint hollant ghelegghen tusschen die
water dat mircken ende lichte hert en de gysen
hert Ende van alle dit hi samen soe waer
gemact een hertstappe ende hert wort die
hertstappe van Bredelorde Ende Syfridus
dies stromen was hert of die yere hert en noch
soe gaf greue armolt Syfridus smycken een
Castrel ghelegghen in noort hollant ende
hert teylungen mit veel andere goeder Ende
aldus soe was Syfridus die yere hert van
teylungen

Diese Syfridus die vorder hi sin wapen een
sack van goud mit eenen arden van seel gefou
ghet ende geteubert van lazner ghelegh
greue die van hollant smycken brader
Syfridus die hert vort sin wapen van greue
dies smycken brader mit drie baren stelen van lazner
ende die hert van Bredelorden die vort van hem
quamen die hebben die wapen alsoe geteubert vort
die een naden inden
Ende dat blyckelyc en waer is dat marthme sijn
vanden onder breuen die dan veel in hollant
is die die hert van Bredelorde bezegelt hebben
die sijnunge over drie hondert jaer ende

Sommige onse tweehonderd jaar sommige onse
derde of hondert jaar ont sijn een bruid ende ander
du mit vbitten vasse bezogelt sijn mit groote
magnestant seghelen sittende zuden zegel te
piede op een onsdag Dasse ende in haeren
siet ende op hare onsdag vanden Dasse ditz
kubbe van hollant mit drie baren stelen gebroek
Ende ditz die heden van teylingen ende meer
ander groote heden ende Diddren in stary als
tey mannen die heden van brudekade Ende ditz
Snyfdrub sijn bus brudekade dat vbaren hollant in
brantke ende die kysse van groote Ende
vanden edelen zommen ghelacht da elom
ghelacht van zommen ende ditz Snyfdrub luit
naw sijn doot in sone als vourst die ditz ende
Symon die kysse van brudekade ende
Symon vart heden van teylingen

Sommige liden sijn die segge als die heden da
brudekade ende die heden van teylingen ghelom
sonde voren vanden kysse grove vollen van
hollant als dat die getrubbet hadde die
drustme ende hiet maria van Castrium
ende dat hi ditz boren nam een dochter van
ylen. Mer et vberstet ende die te alsac met
alsmen tude vankst viint vout ditz sijn
wel boren in hollant die de heden van brude
kade bezogelt hebben die veel jaer onder
sijn dan die kysse grove vollen geboren vab
Ende die se hadde se grove virst die
Dochter van ylen ende nu die dochter

Van Linschoten velt enghelant ende die hert
 maria ende steyff sonder kindes mit groene
 vellen velt sinnen die hadde eenen soen be groene
 offen dorstet van gelen ende hert vellen ende
 velt sin dorde soen ende velt Linschoten van
 kintvontant ende van veltant ende die had
 een dorstet by die hert dorstet van adingey
 ende hert adelheit ende die dorstet ad elheit
 had by die die wylt hert van brida velt aldus
 sijn se oer vanden hert hert groene vellen getromen

Dier syfrant outste soen
 van hollant velt die
 andere hert van brida
 velt ende die had te
 velt velt velt velt

Van Gelyen hert dorstet van hert die gesprok
 velt velt den hert van Cleue ende van romer
 velt velt velt van enghelant

Symon syfrant velt
 soen die velt velt
 van hert velt velt
 velt velt velt velt
 velt velt velt velt

Velt velt velt velt velt velt velt velt
 Dier velt velt velt velt velt velt velt
 velt velt velt velt velt velt velt velt

Willelm hery durre soch
 van brude koden du bbub
 du dorde fette van brude
 koden hi had tebbunt
 ulet des Edelen gremey
 dochter van styn

Durp hery willelm soch
 van brude koden du bbub
 du dorde fette van brude
 koden hi had tebbunt
 ulet des Edelen gremey
 dochter van salm

Willelm hery durre soch
 van brude koden du bbub
 die vyffe fette van
 brude koden hi had te
 bbunt ulet des
 gremey dochter van
 salmen

florens van Billemb soen
 van Bredaorden du vab
 die gheste heer van Breda
 orden hi had te vinnidie
 (Edelen heeren dochter van

gremeppe Crisina

Willem heer florens soen
 van Bredaorden du vab die
 Gemende heer van Breda
 orden hi had te vinnidie
 (Edelen heeren dochter van

die lippe margareta

Dirk heer Billemb soen
 van Bredaorden du vab die
 arde heer van Bredaorden hi
 had te vinnidie adreht zour
 heer Billemb dochter van

hoellant die Zudter in kermerlant ende in vrees
 lant vab Ende vab grene florens van hoellant
 ende bisscop often jonste broeder

Alfartit heyn dierd soen
 van bruderroide was die
 myffende heer van brede
 Lode he had te wime Bira
 tene des heeren dorstere had
 heeren

Willelm heere alfartit soen
 van bruderroide die was.
 die myffende heere was heere
 Lode he had te wime
 hildergont des heeren dorstere
 van voren

Dier heere Willelm soen
 van bruderroide die was die
 die heere van bruderroide he
 had te wime maria des heeren
 dorstere vander liche ende

Dier vban he tebet soent by Willelm ende dierk
 Willelm nam te wime vebeyn des grime dorstere
 van entseleborst ende dierk nam maria des
 heeren dorstere van Dierk

Willelmus frater dicitur fuisse
 frater dicitur dicitur fuisse

Offelphayn dicitur ubi fuit fuisse fuisse
 out fuit fuisse fuisse fuisse fuisse

frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse

frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse

frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse

frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse
 frater dicitur fuisse fuisse

paellamen ende vander lichte.

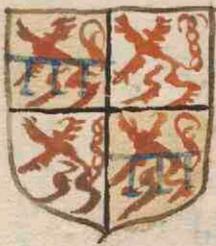
Thymolt huy dier huy van
bride korden die veld die pbe-
hore van briderorden hi had
h' vome Cresabeth die huy
ontf' h' erfdochter ba yd meppe

Dus van hi by vure soen die outste huy h' dier
ende sterf sonder kinder ende vout een karthusier.
Die ander huy h' Joffan ende sterf onk sonder
kinder ende die had die huy dorchter van apponde
die dorde soen huy hore v' alramy ende had die
hore enige erfdochter van v'amen die v'erde huy
Jouffter v'ullen ende had die huy erfdochter vander
m'eben

Joffan huy Thymolt ander
soen die veld die pbe hore
van bride korden hi had h'
vome die hore dorchter v'
apponde v' d' garsbeek

Hi ty out g' huy kinder hi v'arten karthusier ende
gaff s'm heerschep onk hore v' alramy
s'men broder

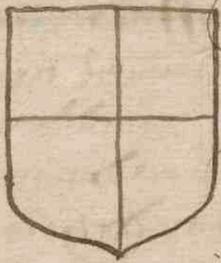
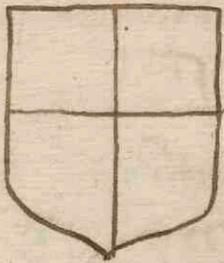
Walsraem hien Reynolts
soen van bruderorden die
vab die poyde hies van
Bruderorden hi had te
wme Johanna des hies
enige erfdochter van byarmen Ende daer wan hi
n soen bi ende een dochter die yeste soen hiet
Reynolt ende waer hies van bruderorden na den
vader Ende die ander zome hiet ghyssbrecht
ende vab Somproest van vrecht Ende
waert nae bisscop Lodolp Doot van Duesp
hont een draetshier bisscop van vrecht ghy
forten Mer die moeghinde hertoch philip
van boungonen die hietorden sinen soen bisscop
tot vrecht te hebben Ende hies ghyssbrecht
van bruderorden die gaff sin bydom omr hien
Dand des selmen hertoch philip soen.
Ende hies ghyssbrecht had weder die proef
te van smre Donard tot bringge ende behouet
daer toe sin leuen leue pelyt Ennsgulden
des factes tot den bydom van vrecht ende die
toe sin onkosten betaelt die hi giedary hadde
Die dochter hiet vab alr myn ende vab vrouwe
van vrechtendrecht van broerfousen ende van
ammisfousen Ende dese hies vab alr myn
hies van bruderorden die stiet vander hertoch
inne vagen vrouwe Farop van hies ende
van hollant zynen tomfousen vollen van
wikel sinen gortfousen ende daer vorden dese

Walramen heer van Braderode ende
 tontier van arkel beide by een verflaghen
 binnen goetstem tiden stude dat grook stude
 ende beclue was / mer die tontier van arkel
 verlobt den steyt Ende dit geskude jut 7 an
 ons hant .m.ccc. ende ghy opten yestien
 dach van december.

Lemolt tontier Walra
 menen soen van braderode
 die was die ghyde heer
 van braderode hi had hi
 tontier Jodan die heer

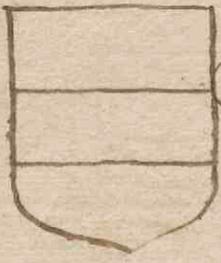
dochter van lalynn ende van bingroet ende
 daer had hi hi 7 soen en byff dochteren die yestie
 sey hant Walramen ende die
 ander soen hant fransis
 Die yestie dochter hant yest
 Die ander dochter hant Jan
 Die derde dochter hant Walramen
 Die vierde dochter hant Anna
 Die byff dochter hant Jolant

Wulramy Heere
 Synont zoon du Wab
 Die negentienste
 Heere van Breda
 rode ende hadde te
 Nome margaretauy

Die midde dochter Heere Wulfarts vander
 Dree dier hy by way fere zoonen ende
 Drie dochteren die yeste zoon die hant
 Synolt

Die midde zoon die hant Wulfart Ifr. Wulramy navel
 doot van die synont van doet se by way
 sonde fender doynt

Synolt Heere Wul
 ramens yeste zoon

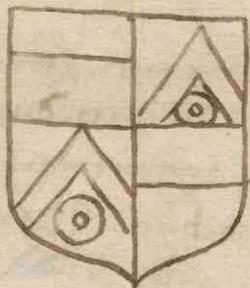
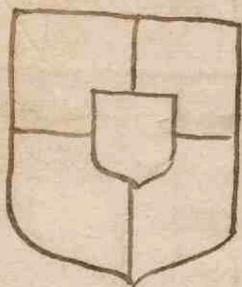
die hadde te Nome
 hedy Robert

Dordrecht bin arberg

Ende vander merscht dat hy by way was secony

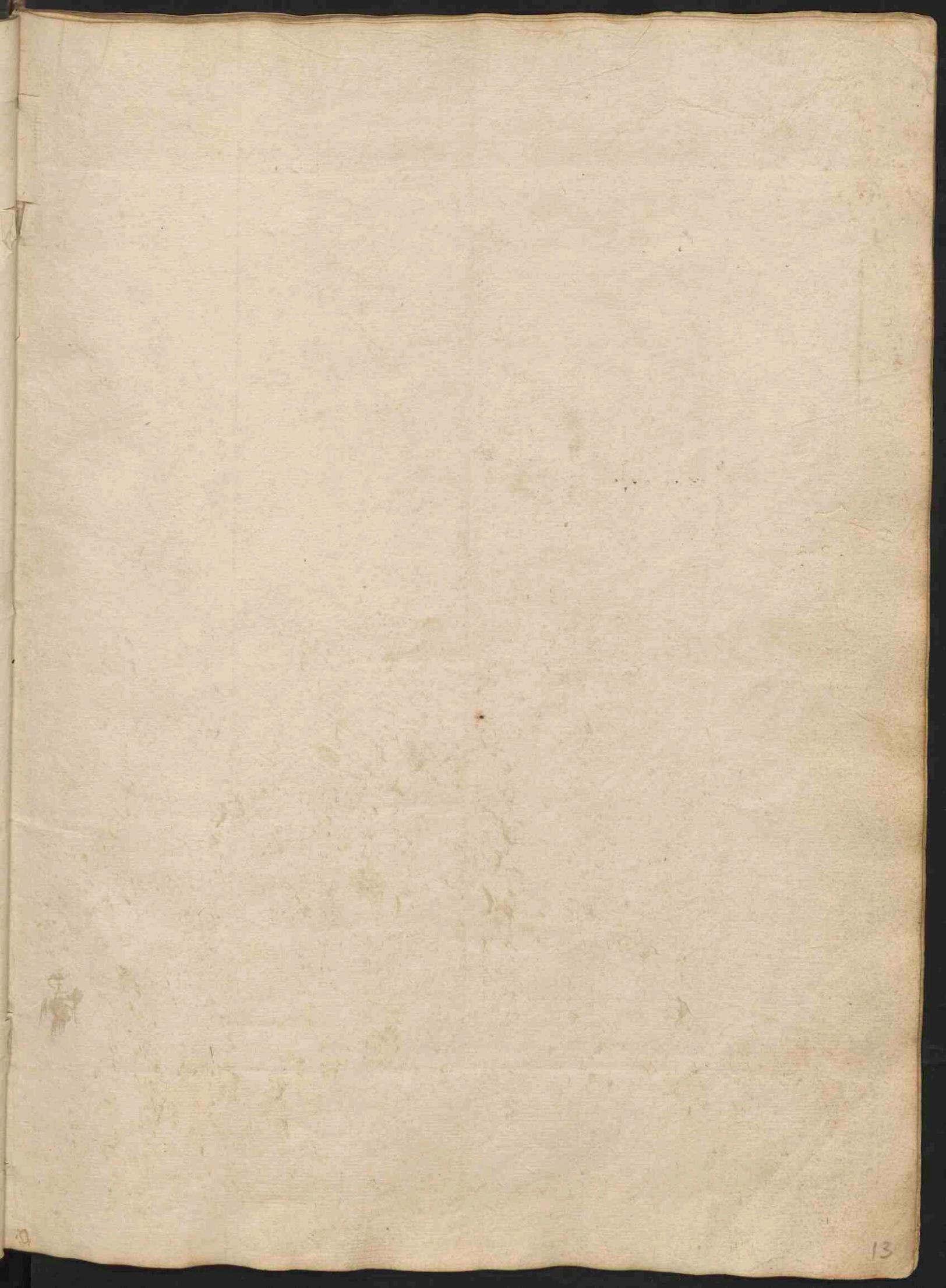
en v docht id Die dierste zoon selt pget
 die tweede selme die way te by kin amelia
 van My luvbenen te was nach doot van pte spuly
 oredde die 22. selt van Wadbroch te pte
 sonde fere dat nar so troude die widduwe die
 sonde spalyvan die derde sonde selt aonyt te
 die vander Robert die dierste vider die
 die way te my sonde onghelyst

Die dierste Dought selt mar fete die way te manne
 gaelt pte dier van man selt dat se by way te sonde
 die dierste die tweede selt man te sonde
 die in deanna die troude doot van bakkenbor selt van fete
 die dierste selt aukonete die way te manne die grand van isseborf
 die dierste selt sonde die troude die selt isseborf

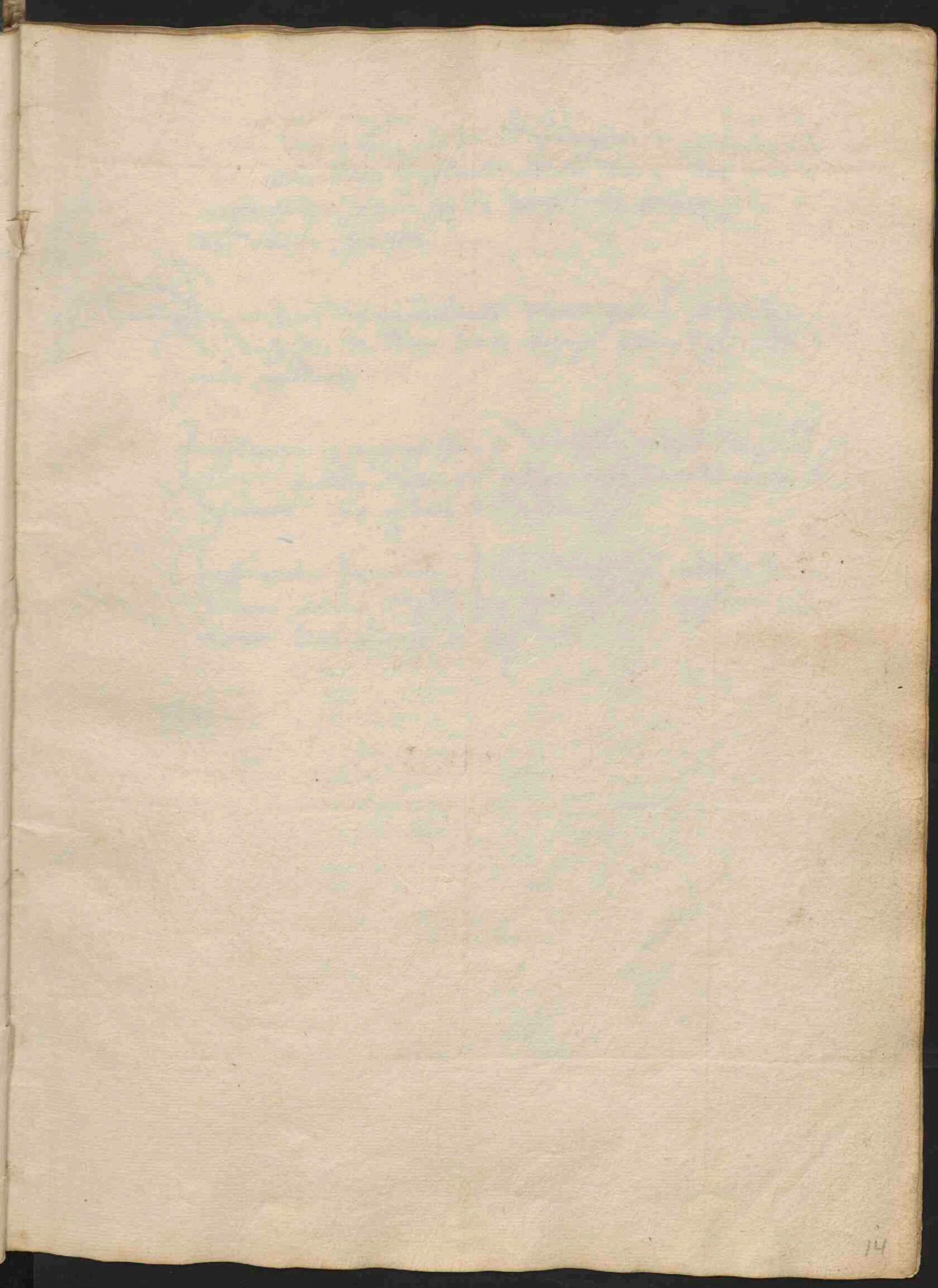

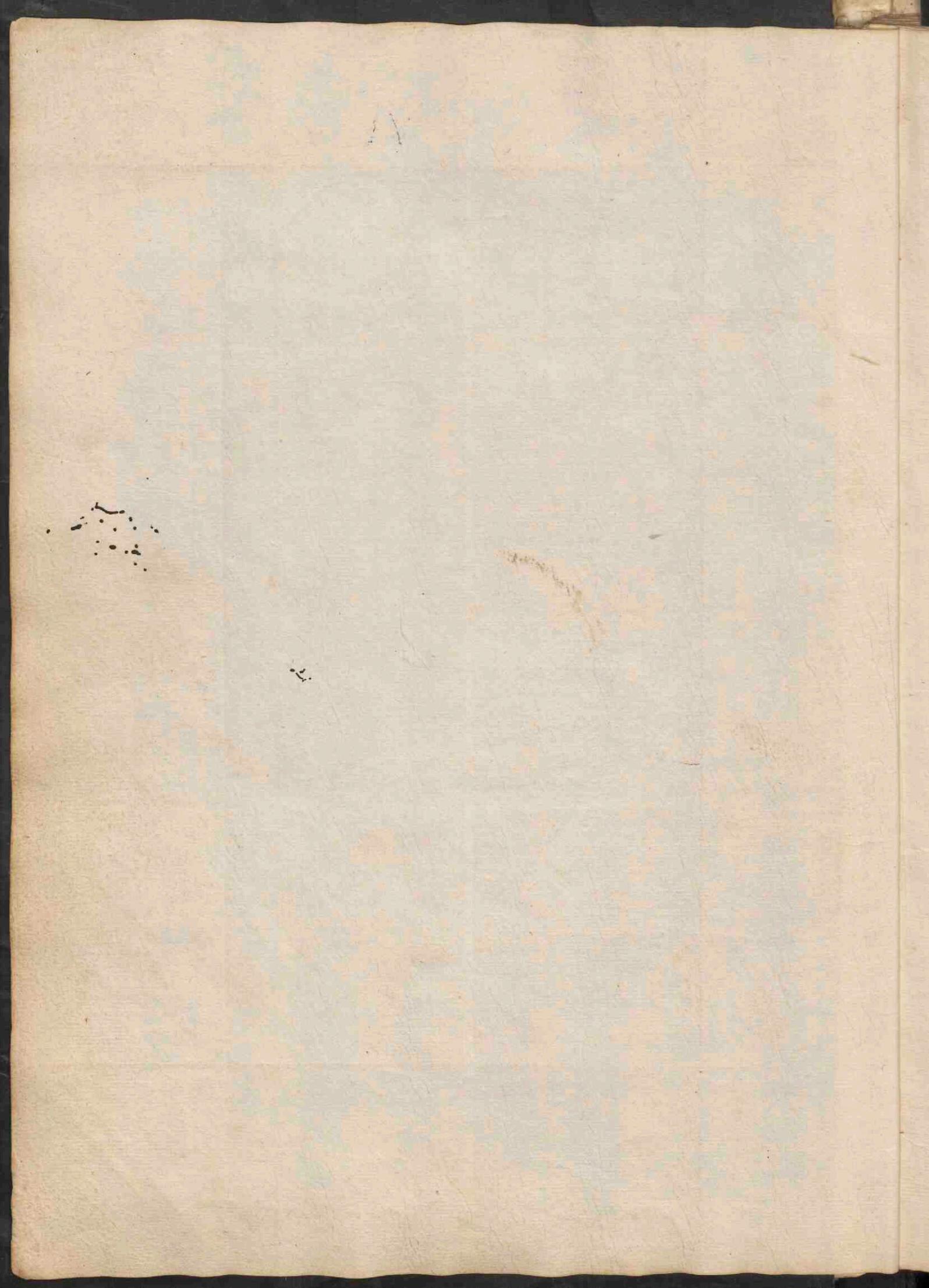
Wolffard herren
Wilbrunnus herren
Zoty fridde tie
Vom adruma herren
Johann dorfte herren van Clutinger

Tot aften Dier
By Byruy zonen soen en tie dochters
Kamlyck Rhymark die honds die dochter van Dorre
Die guld nader doot van die vrouwe wyl sie was
In felika grauun van Maiderpact die Blaunhulpe
Die leser dochter siec margaria die nam de manne
sich die guld Dax Wiltubest siec vande soep die
and die siec Isanna die soep siec hord

Dame Joha ¹⁵¹¹ van den Dorch van ¹⁵¹¹ Bronckhorst die
Edel vrouwe van den Dorch van Bronckhorst die
tot Chertingen Joffronbe adrenten hant die hant van die
rechterlyc dat hij bij verbleven ~~te~~ ⁱⁿ ~~den~~ ^{den} ~~den~~ ^{den}
en te den Dorch

Jenne van Bronckhorst zoon van den Dorch van Bronckhorst
vrijlich den Dorch van den Dorch van den Dorch van den Dorch
van den Dorch

Joffronbe margaret van Bronckhorst suster der Dorch die
van den Dorch van den Dorch van den Dorch van den Dorch
vrijlich - tot den Dorch van den Dorch

Joffronbe Johanna van Bronckhorst suster der Dorch die
van den Dorch van den Dorch van den Dorch van den Dorch
van den Dorch tot den Dorch van den Dorch

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The script is cursive and difficult to decipher due to fading and ink bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The script is cursive and difficult to decipher due to fading and ink bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The script is cursive and difficult to decipher due to fading and ink bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The script is cursive and difficult to decipher due to fading and ink bleed-through.

Small handwritten mark or signature, possibly initials, located near the bottom center of the page.

Hier begint dat prologus
op die Croniken der edel
chde houthgiboren heeren
van Bredereden in
holland.

Der Edele
le rindghe
buerich
tigher mo
ghander
vrouwen volende vrouwe
van Bredereden die edel
hieren Swellens hiet ba
callens dorstet Breder
jan van linden setmadich
bruder die oiden onser lener
vrouwen bruderen vanden
berth Carmeli Salmyt
godlike gramtesken ermen
rude salens sterren want
men in vordiden tiden bissem
vmt in menigheide rind
ken de ducht sam vberken in
hietelike vromheden der
dierelichiger pieren rinde
vorsten om dat hoer kinder
studen sonde dat sy hoer
vordiden sonde volgen in
hoer gelike vordiden in dier
delike vberken rinde in der
ritelike manen hiet om so
dierelike mi oit siet gmit te
vberken datmen oit besreft

de edel vberken rinde gisten der
houthgiboren vorsten rinde baren
rode hieren der hietelike vberken
bredereden die geligen te indat
graessap van holland rinde in
vberken te mit da sithom hiet
erhet van bymen rinde aminda
rinde want die hietelike hiet van
bredereden mit vele idelre pieren
rinde baronen hiet vordiden vber
ken te gebest rinde norst
god hiet lof hiden die dierelike
vberken te. hiet om so vele hiet
neste dierelike hiet hiet
na my arme vberken vol
brungen rinde sominge erelike
vberken die vberken der hietelike
den int siet setten also abberken
in dierelike hiet hiet gebonden
rinde geligen hiet rinde siet
ou ren die besreft hiet op dat
die totomende idel hiet van
bredereden in hoer ydenken
hiet moghen die idel vberken
rinde vberken hiet vordiden
rinde hiet die bliden van hoer
edel onder die si giet
hiet om die na te vberken
in dierelike vberken op dat
also hoer erelike lof rinde gide
furn rinde erelike manen
dierelike god rinde die
vberken rinde op dat die
edel hiet die stam van

Brodermiden te bet d'ers faen
marck so selmen beten dat
du herten van brodermiden ghe-
sproten sijn bet du alre idelste
gestarften van Comngen hert
togen inde gramen d'ers wort
alb dan dat alre idelste blint
van tropen inde van gerven
Want luyghaarde moede des
erstien hert van brodermiden Gy
phtend genotmpt was des
kysers dochter van gerven in
Constantinopel die genotmpt
was Christophamb inde sijn
andere dochter Christophana
genotmpt was kysersinne van
Rome Ende die vader banden
erstien hert van brodermiden was
gram arnont de derde graef
van hollant die een derste
trouwen geboren was van sijn
vader's wogen inde sijn moeder
was een rommels dochter van
Frankryck van de gestarften des
Commick fauels de grose Ende
om die nocht clare luyker te
verstaen so ist van noode dat
ick myn begynsel wat hoerly
begynp inde mant blier hysto-
rien van tropen inde frank-
ryck te blier dat ick mi t
worte bedyn besintenzel in due
eerste dier ofte byf Capittulien

hier beghinnen die
Tromken der hoerh
geboren edelke heren
van Brodermiden
in hollant

van adam tot
Troyen dat eerste
Capittel.

Daer du eerste mensche du
wan drusemen als Caym Abel
ende Seth Seth du wan Enob
Enob du wan Cayman Cannan
du wan malakshel malakshel
du wan paroff Faroff du wa
isorth du int aertste paradys
van god gefogen wort Enorth
du wan matusalem matusalem
du wan lameth lameth du
wan noe. Onder dese noe.
tyden so bergyn de werelt mit
ten water ende hiet berdenke
al dat leuendich was oft
geseyt noernde du mit hem tude
arcke Noeren Ende dese pluch
geschiede om de sonden der
menschen Noe hadde drue
senen als Sem. Cam ende

Japhet daer wort alle du
werelt of gesproken is Japhet
du wan Guffme Guffme du
wan helem helem du wan
phobim phobim du wan antien
du Eness antien de Eness
du wan yam den eerste heer
van yaluen tande de eerste heer
van yaluen du wan heer Orio
du wan Hahim. yalim du wa
pelen pelen du wan yamun
Ende tande wan tande ende du
wan boert den derde yam de derde
yand du wan atheab de Eness
atheab de Eness du wan Tro
yem du de stut ende dat Enyk
van troyen stude.

van de stede bin troyen tot
de troyaense francoysen
dat anderde Capittel.

Dese troyn was
eyn boom man ende
Egymede als.
Comt in dat lant van
Sardamyn ende hi stude
de stede ende dat Enyk.

Van Troyen dact hi die eerste
rommick was Ende syn wapen was
een gulden bilt ende daer in een
Rode leeuw mit een blauwbe fonge
ende blauwbe cleenbly. Welcke
wapen noch hebben die herten van
brabant ende alle die geyn die
van dat trouwste geslacht geyn
sijn Dese Troyens rommick van
troyen dwelan yling den Comrck
van troyen ende yling die van lao
miden den rommick van troyen lau
miden die van pyram den lysten
rommick van troyen Na dat
pyram gebornen had her
tor van troyen sijn soen ende
hertor hertog een elck oerlecht
man geborden was so stont dat
oerlecht op sebysten de graven
ende die van troyen Welcke
oerlecht dierde tien jaren
ende herna bleef gedyntet
vor ons herten geborne dusent
hondert ende achtich jaren
Dor werken van troyen veel
hertogen ende princen ende
sijn geyn in ander landen
van welcke princen gesproken
sijn moest alle die hertog
heden van europen ende hertor
van troyen dor genome die
hadde een soen die sijn nimen

Was fransysse dese fransysse die
togetogen mit sijn geslacht in die
brantanden des landt moed die
ende dat hynide hi een stat
die genome was Syrambra
Ende daer was fransysse die eerste
rommick van Syrambra ende sijn
hadde sijn ondere wapen als dat
wapen van troyen daer vor of
geseyt so fransysse die van vorst
pyram den rommick die Syram
Ende pyram die van fransysse
den hertog van Syrambra dat
sijn hadde geyn rommick met
quere hertogen hertog fransysse
die van pyram den hertog die
Syrambra Ende vorst in alle hert
hertoghen die geslachte tot ghe
slachte die waren genome
pyram Dese Syrambra mit
herten hertog pyramo quamen
in die jaren daer nae op die sijn
mitter voren daer sijn een stat
Fursten op hert vterste palen
die sijn normpde troyen dat is
Ganten hert ende die normpde
sijn sijn franken dat is bry volck
van welcken brantant noch
sijn name gevonden hert oerle
soe normpde sijn sijn sijn
fransysse als gesproken van
fransysse hertor van troyen soen

Van dat beghinsel des
Zynke van brabant
dat derde Capittel.

Hnt facte ons herten drie
hondert ende tsestichs doe Zy g
mette ontte die franssosen in
dmytshlant dor genempt die Edel
hij totte pryamb ende die Zy
mette als een romme vanc om
dat hij genempt te die eerste
romme van brabant ende die
vanc gesproten van sijn Zyn hie
seant sijn van herten die troyn
ende danc om se hadde die orke dat
vanc van troyn danc of geseit
te mette die die marthe hie te
Comme van vancshlant vancome
hude doe nam die sijn sijn lant
ende in een seken die vancome
se benam die sijn orke sijn vanc
ende quarthelende dat met sijn
ouder vanc van troyn ende

dat vanc vanc een gulden vanc.
met die seantte pader ende
dat demite die mit sijn nacomelge
tot dat die eerste romme van
brabant gidoipt vanc was
pryamb Zynende yborub sijn se
die orke pryamb genempt vanc
Na yborub Zynende marthe
myub sijn se. Marthomyub
die vanc ppharamid die eerste
getroene romme van brabant
zyn. ppharamid die vanc
Clodmy die gebarde romme
van brabant ende die vanc
vanc metrommy die Comme
van brabant metrommy vanc
heldrommy die Comme van
brabant heldrommy die vanc
redommy die eerste die sijn
romme van brabant die die
sijn doepsele ende vanc vanc
genempt

Vanden eerste kersten
Comme van brabant tot
die hertoghen van aignta
men als hiane die
vierde Capittel.

Het die romme gidoipt
vanc ende sijn nam.

Indorwub genoupt was for qua
van god gesint een haren mit die
presente de haren een blau lak
dare in stonden die gulden lak
ende seide. dat sonder vort an sijn
vopen beisen Ende aldus se luit
hi sijn onder vopen dare haren
vort of gestreuen te ende nam vort
an tot sijn vopen een blau velt
met die gulden lak ende dat
voerdan si ont alle die rommighen
van vram kint die van haren gespro
ken sijn. Dese vierste kint sijn
rommich die vban cottgarm den
rommich van vram kint. lothja
rmb du vban Chulperum den
rommich van vram kint Chulpe
rmb die vban den andren cottga
rmb rommich van vram kint. lo
thgarm die vban dogobertm
den rommich van vram kint. dese
dogobertm die vban vilt en
burech ende normdet vilt
Ende hi vban redomru Die
rommich van vram kint Cleodom
rmb die vban diderich den Co
mich van vram kint diderich
die vban fild birtm den rommich
van vram kint. fild birtm die vban
dogobertm den rommich van vram kint
ende Chulperum den fild birtm van
agntam. dogobertm vban fild
zornen als diderich en fild birtm

Die haren na malendere Zey
miden mit die dor si noch tong
vban ende haren vader dogobertm
gesproten was die kint die in haren
shide Chulperum de fild birtm van
agntam haren vader vbrudt en
als dese Chulperum byff zorn
hadde kint die se stierf hi jut
dare ont haren Sinte hondert ende
miden ende fild birtm ende die vban
rommich diderich sijn vbrudt sden en
nar haren fild birtm sijn vbrudt die
de luit rommich van vram kint was
van dat haren sijn gesproten. dese
Chulperum die de vban van vram
kint kint die byff zorn ende
vban haren fild birtm in agntam die
vban een sden die diderich hant en
die birtm haren fild birtm in agntam
ende als puppen groch rommich
karel vader dat kint van vram
kint mit man haren vilt consent die
pupen ende die pupen van vram kint
onder haren gesit hadde ende was
als die rommich van vram kint gebor
den ende hadde fild birtm die
rommich sijn een rechte gebrocht
die haren dese kint puppen
dat mynaut die luit van vram kint
sonde in sijn vopen birtm dan die
vort an van sijn luit rommich sonde
Ende aldus se moste diderich de
fild birtm van agntam vort.

genoept de liden van brabant
vint syn wapen laten ende men
widerom sin oudes wapen van
troyen als een gulden velt mit een
rode leeuw stribbende en blauwliche
tong mit blauwliche slarubben

Van die hertoge van aqmta
men tot den eersten hertoge
broederneder dat by ff c.
Capittel.

Dit is die dierick die hertog
toets van aqmtamen
daer of gesent is die
dat troyense wapen wederom
genomen heeft Ende sin sijn
vab lotharumb de hertog van
aqmtamen lotharumb die van
didrick den hertog van aqmtamen
didrick die van sijn eughelu
den martelars ende hertog van
aqmtamen omte eughelu die
van naufrum den hertog
dese en besat dat land van
aqmtamen mit vab die sara
rene hertog gides tenert
naufrum die van den prins
Sigsbertus Sigsbertus die
hadde hertog martel die
coninginne suster van gertmanne
Dierick die van wal ghezen
didrick de eerste graf

4
Van hollant hadde die vome
genam romick puppyn by dylid
dorster die een sijn vab van romick
furet de graf die sijn vab die
rick den anderen graf van
hollant didrick die andere de
graf hadde die vome hildegardum
die romick die by van vrom die
dorster die sijn by van arnout
den derden graf van hollant
dese gram arnout by herte
lutgardus ende hertog vader herte
throphamb ende die vab sijn sijn
van garken ende die rostantinopel
ende veldus die vrom die by graf
arnout kinder die sijn die
die idelheit van troyen die graf
ende die lutgardus die grandin
van hollants suster throphana
genampt vab sijn sijn van
Loem. Arnout die derde graf
van hollant die van die die
sijn sijn die sijn van garken die
die die die derden graf van
hollant ende Sigsbertus den
eersten hertog van broederneder die
aldus die martel die sijn
Vot dese scriffen mercken die
grote idelheit van die gramen
van hollant ende die sijn
van broederneder die vab die dat
is ghemet by bebyf.

Van syphrido den eersten
heer van bredepneden dat
zeste Capittel.

Didrick die anderde
graef van hollant
die wt also ont
dat hi sijn soen
fnderen al barnouts kinderen
sachs tot manlike stant romen
wilt waren didrick ende syphridus
ende dijt ges dderick had een
adelman in sijn hof die hi seer
lief hadde ende die seer op
en tyt wat sghewelt mit syphri
do ende syphridus wt toornich
ende dede hem doot slaen ende
want syphridus veel boych dat
graef didrick sijn onder vader
sich toornich dat om was so
toerich hi in bruseant tot
ghoesswim van stamten die
potestaet van bruseant
om hi hem een boyl tyt te
bemen Dese goesswim die
ontfer hem seer bruideliken
ende hielt hem bi hem als sijn
eygen soen ende hi had een
dorgher die een strome maerich
was dat die die die syphridus

op ende hi trouwde tot een vrom
lunde hant nam bleb hettburghe
off hette opt vruess ende daer bi
so wan hi teben soen als dide
rick ende Symon ende syphri
dus was opt vruess genarupt
Sypho daer nar jut teer ondsien
in gen soent ende arlot ende
tachtich so sterff didrick die
anderde graef van hollant en
arnout syphridus vader wt
die derde graef van hollant
Ten aessen so ginc gram ar
nout ende gaf didrick sijn
soen een wyf als die hertogen
dorgher van sassen tot die die
bruloffen veel herten genomen
sijn ende om bide wille die
grooten hertogen so te syphridus
ont genomen tot sijn brudek
bruloff ende al graef arnout
sijn soen syphridus soe heeft
hi hem omgeheest ende heeft
hem seer bruideliken wille
rom geheten ende sy hebben
hem alle verbleyt die tunder
bruloffen waren ende al die
herten voer syphrido gebedy
hadden dat graef arnout hi
wilde versien mit gunden en
hert stappun daer syphridus
sijn stact sonda morgen op
vruen doe sprack ges

Arnoent ende synde tot sel myn
soen syphridus gemen broderman in
veel gemeten lant gemet In dat
graafstapen van hollant al sodat
hi sijn start verliken sel moge
Dusken En wt dat boert for sijn
du heren van broderman genoept
du heren van broderman Graef
Arnoent du gaf doe sijn soen
syphridus een sijn sijn sijn
raffere hi haert dat dat hi sel
funderst hadde ende dat raftel
gaf hi hem erflike mit gemyt
ghelt tot veel pleatzen mit veel
dorpen ende kintzen Ende dat
raffere wt genoept dat scott
van broderman ende alsoe hiet
noth honden op dese dacht Item hi
gaf hem oec erflike dat raftel
te feringen by land mit veel
kintzen ende dorpen in sijn hollant
Ende aldus so to syphridus sijn
kint geborden want sijn erflike
kintzen du waren alle take hi
versticht dusent fransez trouw
somme sijn fransez sijn
hant om so meenden oec somige
dat syphridus de ontfhe was van
sijn vaders kinderzen ende om dat
hi of sonde stary dat hi dat om
so veel boert versey In meen
ger hand kintzen ende gunden
Mer want dat of gelomy
sij dat marck vermygel yck

du dit leyt In sijn sijn bint
ken oec so was syphridus tot
sijn lant broderman sijn lant
ende kintzen van de sijn
Ende hi was oec president van
hollant van welcke hi oec ghe
kintzen versticht dese syphridus du
was dan de eerste hant van
broderman ende sijn wapen was
dat wapen van troen dat du gemen
van hollant oec hadden ende In
een onder sijn van sijn broder
graef dader van hollant so
vande hi op dat vort sijn wapen
een blauwe lant sel want
dat to de eerste dinst van hollant
na dat graef Arnoent sijn vyfte
tave van de bruken doct geslagen
was so wt dader sijn soen de
vande graef van hollant Ende
du steyt du hi hadde hant
de boedmen den bisp van vericht
by sijn vanden du hant sijn
vande syphridus sijn broder tot
tave ont hant dusent der tave
op den vijftendach In Anno so
steyt syphridus de eerste hant
van broderman ende leyt begraven
tot vrom In tave Ende
sijn biff te hant sijn op du
sijn tave van februarj ende
leyt hi sijn begraven Ende
want van syphridus sijn gemen
du heren van broderman in

Van Hengelingen soestant in syn
 epylaphro gestromen op syn graf
 aelnd Styr pō de sike pronsse
 in haer Kronge dat is gestit in
 dinststē aelnd gyslantst van
 sike to potet gegain in dese
 Kronge dese Gyslantst die oick
 gencumpt was sike die gaff
 Sint albertstē rooster tot
 ogment om goeds deel dat lant
 opter geyst gencumpt nootforpe
 smiltē aelgter inghe lant
 hēd brandē lant si wardinge
 lant. dyff frictē lantlofmad
 in vke kōt thalē pont in
 hantē tōrē pont thutbinga
 syn vlyff die gaff dat selde
 rooster vore hōr sul vey
 vier gulden sifformē mit veel
 Leliquen ende oick andē veel
 gannē

Van diderik den anderde
heer van brederueden ende
van die heere van seplinge
dat senende capittel.

Hē Gyslantst gysformē
 vobē soestant diderik
 sijn outstē soen van
 Gyslantst die anderde heer

Van Brederueden ende Simon
 Gyslantst soestant soen vort
 heer van Hengelingen Ende dese
 Simon heer van Hengelingen
 die vortē oick sijn onderē wāgē
 alē vey gulden velt mit vey
 vey lēubbe mit vey lēubbe
 lēubbe ende vey lēubbe kongē
 mit om vey onderē sifformē hē hē
 tē sifformē sijn brederē diderik
 soestant hē die op vey veltē
 hantē sul vey dat is die
 vortē dinst van hollant
 Simon die vortē hantē heer
 van Hengelingen die vortē geynt
 den heer van Hengelingen Geynt
 die vortē hantē den heer
 van Hengelingen ende Willē
 van Hengelingen Kuder Hugo
 die vortē veltē den heer van
 Hengelingen die graef veltē
 den veltē graef veltē hollant
 hē hē hollant veltē hē hē
 veltē den graef van looby
 Dese Willē die vortē Willē
 die heer van Hengelingen ende
 Gyslantst diderik van Hengelingen
 Willē die vortē diderik den
 heer van Hengelingen. diderik
 die vortē veltē den heer van
 Hengelingen Ende dese Willē
 heer van Hengelingen die vortē
 veltē oick hē Dinst
 vortē hantē ende vortē vey.

furstich d'iderck d'and' an
 derde heer van bredernden du-
 vrede sijn vader wapen also
 voers staet mit al sijn geslacht
 tot den eersten Reynaldam den
 heer van bredernden d'at na
 of gescreuen staet / Ende dese
 d'iderck heer van bredernden na
 h'winc almaradin boud' b'nyb
 dorst' d' d' seunde heer van
 h'ns den v'ab ende hi was de
 zeste die gesproken was van sijn
 v'hem' d' ar'ham die mach'lar
 ende comt van eng'elant v'ab
 ende d'at v'ban d'iderck hi v'illim
 die na sijn heer van bredernden
 v'f' ende v'and' sijn so sijn o'ck
 gesproken die s'ram v'ander d'et
 die v'or' s'or' v'apen namen een
 s'nter'v'elt ende d'at in een
 so'art'le' lev' dese d'iderck heer
 van bredernden die s'terf d'et
 dat h'ar' on' s'or' d'usent d'ie
 ende h'ist' s'or'.

Van billem den derden heer
van bredernden dat achte
Capittel.

Da dat d'iderck gestor-
 ven was so v'wille
 sijn s'or' geborden die
 derde heer van bredernden hi
 desen heer van bredernden h'nd'ie
 s'or' gescreuen dat die s'ter'ort s'
 b'ny'ryge gonet in hollant qua
 ende s'terf' die s'ide van d'et
 dese v'allet' heer van bredernden
 doe hi een man was geborden
 doe troude hi mit groter een een
 s'ime mag'et al'nt' g'genoot
 ende was d'at g'ruen dorst'et
 van s'or' d'at hi bi v'ban d'iderck
 die na s'or' v'f' heer van brede-
 rnden ende dese heer v'illim
 s'terf' bi dat h'ar' on' s'or' d'ie
 d'usent honder' ende drie

Van d'iderck den breder
heer van bredernden dat
negende Capittel.

Die heer billem of
 l'inh' was geborden
 so v'oord d'iderck
 sijn s'or' die v'erde heer van
 bredernden ende hi v'ort
 gehuld v'est' g'boer'lyk s'.

Desse heer diderich die hertog
bi Kade van sinen bruden te
Vome genomen agnida die edele
gramme d'heren dorstere van selme
ende tot die bruloffen so sin ge
romen veer groeter onse kantse
heren Ende dar van hi bi een
soen die vullam hertog ende vof
na sinen herte van bruden.
Omtrent dat tair onse heren
dusent hondert ende negen ende
dertich so vof dese diderich herte
van bruden sacht ende hertich
ende voort eerliken begran tot
Egmont int roestere. bi dese heer
van bruden inden so was in
vranckryck also groeten droetlot
dat alle fonteynen ende ufulcke
waeren die vordroetden ende die
wint seghende van droetote ende
vint die segheren so quam die
ende dat bernde onse herte
dus lant

Van vullam die byste heer
van bredereden die herte
capittel.

Het diderich gestom
ende begranen was
so trat vullam sin soen
in sin vaders erf ende vof.

gestult die byste heer die brude
ruide. dese vullam heer van
bruden die vullam op ka
tharm die moeghede gramme
dorstere van zalmen die hi oer
troude Ende hi van dar bi een
seghere soen die in sin doepel ge
noemt seghere ende hi vof na her
herte van bruden ende als
dese vullam herte van bruden
die herte hertich vofstent een deel
taren hadde eerliken begrit
so stert hi bi dat tair onse heren
dusent hondert vof en vofstent
ende hi vof mit een beghere
vof naert begran. bi sinen herte
als int tair onse heren dusent
hondert ende arft ende vofstent
so verbarnde bekant alle die herte
stat van vofstent als sinne mar
tine kerke sinne putere kerke
sinne hant kerke sinne poubvel
mer die onse monstere beghere
onverbarnt. Mer die rapelle
die heiligen romme die vofstent
die onse monstere stat die vof
barnde mit aldat dar in vof
vofstent een beghere die romme
ende vofstent so bernde dat
romme mit die na gheley mer
dat beghere mit hert moeghede
Robert geboeren ende hert

7
Wordt gebruyt Ende farr van
oude monstere ende het farr dat
sekerre remis

Van florentio den seften heer
van bredermeden dat xiij capittel

Na het vullien vdt
faert vnde begraving
so vdt die edel florent
sin soen ontfangen door die sefte
hete van bredermeden in die hede
so hadde die grootmadige heer
van ghemp een dochter die seer
smuelich vdt van allen liden.
die hets naem vdt Christma
tude die selfe dochter rechte
dese hets florent tot eenen vdt
vrouwe ende dars werde grote
farr in die bruloff gehanden
Ende hi van dars een sijn die
farr vdt vullien ende waert nar
sinen vader hets van brede
meden Ende dese hets florent
die seer ontfant dat farr
ont hets die seer hondert
acht ende tugenfich in sinen
hede int farr ont hets die seer
hondert seer ende stemlich
ontfant onse vrouwen lufft
mis so blonden die somen die
spruyten die vdt vdt die
vogelen saken in hets

nesten ende broedely.

Van wilhelmo de seende
heer van bredermeden dat
xxviiiij te Capittel.

Die hets florent vdt be
graven so vdt vullien
sin soen vdt hets die
seende hets van bredermeden
Ende hi seende tot die graef van
die lip omme te hebben margareta
zijn dochter tot eenen vdt
die graef vander lip hets
sijn dochter gesonnen ende hets
vullien vdt hets se geout
ende van dars bi eenen sijn die
die seer hets dit farr te opge
vdt vdt ende te gebeden een
seer man ende vdt na sinen
vader hets van bredermeden in
hadde bi die dochter vdt lip
einen sijn gesonnen dars Ende
te lufft so vdt vullien die
hets van bredermeden naem
van lufft ende sin lufft se
vdt vdt vdt hets hets
ontfant dat farr ont hets
die seer by vdt vdt vdt

leemterf by desen hertvullen by
an so wab en tode in hyspamen
dufonde sijn vbingaert om be-
mmeren Ende in de vbingaert
so wab en verhemmen rijn stien
wordse ende doe hi die brack doe
vank hi daffi hoe wab ende hi
vant dat in vrbuick mit hont
bladen dare in gescreuen stont in
hebreus griekes ende in latyn
aldus Christis sel geboore
vorden van der maghet maria in
saliden om die salichheit der
menschen als die tode dit ghebe-
ren hadde so wot hi bekent ende
lert hem doopen mit al sijn hemss
ghesinne

Van diderick de achtste
heer van bredereden dat
daerthende Capittel.

Het hertvullen by gra-
men wab so wot dider-
rick sijn soude archt
ste heer van bredereden in
desen tiden so wab grame van
hollant gram scors die romme
villamb vader wab dese gram
scors hadde noch sijn beuere
van een volbede als otto den

graef orsthorrelant die na
byskop tot vrecht wot ende
vullen de president van hollant
dese vullen de president hadde
en getroude emge dorstere en
sthou maghet die hater nam
wab allent Ende desen alent
reicht diderick die herte van
bredereden vorgeuort tot
en vber. diderick die hadse
sere auf ende hi wab dare hi
men sijn die alfert hert ende
wot na sijn vader hert van
bredereden dese diderick so oer
in sommige boeken genome
diderick die drossart van hollant
ten luffen so sers hi bi dat
jare ons herten. m. cc. xlv. in
dertien

Van alfert de negende
heer van bredereden dat
dieerthende Capittel.

Da dat hert diderick
gestorven en by gra-
men wab so wot al-
fert sijn sijn de megride heer
van bredereden en van desen
alfert so wab romme vullen gra-
me van hollant sustelant
dese dierthende alfert

hiet brudevanden hadde hi vome
Brate is dat hiet dorstere van
horen dat hi by vome vbellum du
na hem hiet vort ende een sumt
lyck maghet du katherina hiet
duy romick vbellum vort graf
tot een vome dy Cast. lym van
kystre vbaerd Ende dese hiet
alferst had oer een vaster sary
du kider vob ende syn naem
vob dideck dese hiet alferst
streff ontrent dat tere ont hie
m. r. du ende bystie op du
des tunde kalend v dertimbre

Van vbellum de tiende heer
van bredernden dat bysien
de Capittel

Dat hiet alferst by gram
vob doer vorede vbellum
syn sary na telerk kist
de tunde hiet van bredernden
dese vbellum nam hi vome helle
gout dat idelen hiet hie nurek
dorstere van vome dat hi by vob
du gorderieren dideck du na
hem vob hiet van bredernden
dese vbellum hiet van bredernden
vob seer gloerob ende hoer
verhien in sime nimen romick
vbellum hieff du oer gram

Van hollant vob vome Comte
vbellum hadde hem gemant de
meester sime viderstap Ende
doe dese seffe comte vbellum sone
stonden hie du vob voren so
deide hi sime hiet an tere hie
favelgen ende dat een deel beual
hi hi kiguren hiet vbellum van
bredernden ende dat anderde
deel nam hi seff an hi kiguren
Ende also is romick vbellum mit
grofte markt getogen in vob
vrestlant om du hie vob vome
vbellum du idel hiet van brede
rinden so getogen mit sime vob
funtre hie du dertie vob
dat so vob voren vob voren ende
horen ende hieff de voren al
hiet vob vome vob vob so
hiet hi der doot gheslagen ende
vob tere genangen ghemomen
ende du ander sime in genade
gromen Met cari romick vbellum
ende dat yss vob na hie hie
vobde alleen om den vob hie
suerken du so in dat yss vob vome
ende du voren du sime vob du
hiet voren gromen ende hie
du den idelen romick doot
geslagen ter sime vob vob hie
hi hem romen. Ende dit gesien
de in dat tere ont hie m.
r. so op de vob Calend

februarij ende dor. veynanc van
hollant florens romme. Willens
soen die noot van tong kint was
int jaar ons heren. m. cc. lxxix
op sint yorib darts for barbarnde
bi na die hyle stede van brenst
vbant dair barbarnde sint johans
kerck sinte puters kerck buterink
die minner bruden kerck in sinte
katheryne int jaar ons heren
m. cc. lxxx op die derde nonat
Tunij so sterf die edel heer vballen
heer van brederuden ende syn
vveff hylougont sterf int jaar
ons heren. m. cc. iij. ende tebeue

Van de goedertiere dideyk
die elfste heer van brederne
den dat sesstende capittel.

Int jaar ons heren
ducent tebeue hondert
vijf ende tachtich
for vof die gorderuyn die vier
heer van brederuden ende hi
nam te beue marian die edel
heer dordater vander lerk darts
for bi van vballen ende dideyk
Euderen ende yntte vballen
Julle te mannam heer johann

persyn bamerheer ende heer
van vballen die vrou litta
sterf int jaar ons heren. m. cc.
xlvij ende vof begraven int
clooster te lantenhorst. Ende
for man heer van persyn die
sterf int jaar ons heren. m. cc.
liij dideyk de Eudere voer
ghenomept die nam te beue
marian die heren dordater
van breder van vballen die hout
sten saen selven tebeue na forme
in dat tebeueste capittel

Van heer dideycks van bre
deruden bitorien onder
graef florens inden dat
seventiende capittel.

Int jaar ons heren. m. cc.
lxxxviii op die vierthende
dachs in december so te
grote storm van vbinde gelceest
also datter veel menschen ende
beesten verdoemt syn ende al
veest vruelant stont onder
vballen ende vballen vruelant
cant doe tebeue vballen so gmirck
die vier de heer van brederuden
bny tebeue van graef florens.

Dun hollant ende bergaderde
vare Gafan mit beapen tuerre
rende toet so in bruse landt alb
tin ommebaert pomb ende nam
ghysel tot allen dorpen ende
biddebaert als sonder beint stor
ting al by bruse landt vbaert
du bruse en mochten ma branden
myet te hulpe romen ommebaert
dat waer Graef floeyt du vbt
houe of seer blide ende dor du
waeren waer waer gelopen
vbaeren dor tymeide hi in beest
bruse landt om du bruse dat
mide onder de baert te hondren
duer stark- scoten alb miden
bleue en gebuerich mide buerich
ende mibuerich. daer naer so toet
graef floeyt omme in engelandt
Ende du vbyl dat hi dnt in
engelandt toet so bergaderde
graef ghy van blaenderen
groot volc in rassant om dan
mide te romen in zeelant in
dat land van baalderen in
romen Ende als dit diderck
du edel pomb van bredermeden
hadde vernomen so bergaderde
hi ghyringe mit seer toehan
van Lemissien sehem seer

9
Van volck op de blaminge
die te stary Graef floeyt so
haestich ontgromen vbt enge
lant ende quam tot blissingen
an ende bergaderde oock daer
groot volc Ende doe dit graef
ghy vernam so en dorste hi niet
ontromen in zeelant Ende te
vbyl dat graef ghy aldnt toet
so toet seer van van Lemiss
ende verbaerde de stede bander
sluyss Ende seer diderck had
bredermede toet oock in blaenderen
ende quam mit ontbeide lamen
ende mit geluyt van rassant in
rassant ende verbaerde daer
dorpen ende rasteley ende hi
sloet ende beent vele blamin
gen ende quam als weder mit
grotey loue tot graef floeyt
van hollant. daer naer vbt
dat oerloch gesont

Van dat diderck heer van
bredermeden toncker toehan
van hollant bbt en gelant
haelde dat arstiente.

Int jaer ons heren
m. cc. lxxv. en tingen
sich so vbt graef
floeyt sumerlyken vbt.

moert van hiet gheryt van
alsen Ende als die bracht
daer was ghedaryt was Goe qua
Leynoet die grame van Ghelre
ende na almoest hollant onder
syn dochter Ende ghye graef
Tofhan van hem gonnens brude
treferre van liden was die na
daer tyeub als sint hollant in
synre dochteren ende hiet van
ts aldus grote tebracht in
hollant ghetroen Dit was
haer hie zeer den Edelen hiet
didrick van bridernden ende
Daxom so sprack toe hiet
floyden den abt van ymond
hietrick den bierstograwe
van liden. billen van ymond
Lidderen. ende sy ontroge
also dat si op haer rygen
rosten getoghen syn in enge
lant Ende hebben den romme
Endubast van engeant gebe
den dat Tomker tofhan graef
floyden sonde mit hie liden
mogen omstricken in hollant
om syn vader erf te ontfange
dese Tomker tofhan hadde die
romme dochter te wone. Die
romme heeft dese legaten die
hoert in heeft bereyt vey

Costelyck sctip mit roste
lyken tubben vintert ende
heeft daer in geset Tomker
tofhan mit syn dochter ende
heeft die bruden ende doch
den van hiet didrick van
bridernden ende aldus so syn
si hiet sctip geyarn. Ende wat
die vint hem rontzaxi was
so quam sy an in engeant in
hiet boefst vander vey die
heeft den tongen graef van
hollant in synre honden
ontfangen ende heeft die
hollant sctip hiet mit stul
hiet van hem geset mit dese
graef tofhan te costelycken
daer nae gesformy als hi
hollant heuert hadde vey
dalf tax ende nae hem so
vint grame van hollant
tofhan grame van hem gonnens
Ende als die oick heuert
hadde vey tax so storf.
hi ende syn son die de gunde
graef billen hiet die vint
grame van hollant dese gunde
graef billen merte die
grote veyst die in dider
den hiet van bridernden was

Ende daerom so mach hi
sijn sijn ontfeste kint mit heer
claus van pult

Van heer dideriks doot dat
negentiende capittel.

Int jaer ons heren
m. cc. xxiij. so tocht
die goudtieren die
rick heer van brudernden om
sijn beint hiden in verre land
Ende altho' boden om quam dinc
vranckrijk so sterf hi in die
stat hi kumen op die seuer
tende Calendat tamarin
hi wort dan begraven tot den
preduaren int closter dese
Edel heer van brudernden was
ein stark prind van groeter
famen ende een milde avlind
gemer want hi gaf hi hant
tot die heren van sinte tohab
ein kerk die van simey gonde
Want hi was heer van brude
rnden den ende dertich jaer
Sijn wyff maria die was
gestorven int jaer ons heren
m. cc. xij. ende simey.

Van heer vbillem de goeder
tieren dideriks soen dat
twintichste capittel.

Dese goeder tieren
diderik heer van
brudernden ontfeste
sien die hute vbillem ende was
ark ein famos ridder ende hi
hadde twee vromen dat eerste
vnyf was Elisabeth die grame
dorgher van engeburch want
engeburch ein was die noch
ghewen herfardom ende dan hi
so was hi sijn neumen die naden
goudtieren diderik heer van
brudernden wort Ende altho' dit
vnyf doot was so nam hi een
ander vnyf die katherina hute
ende was heer vbillem van simey
lingen dorgher ende had een
man ghewen die hute albrecht
heer van borne hute hi so van
hiorck ein sien die diderik
hute ende wort heer van brude
rnden nae simey simey
bruder dese heer vbillem van
brudernden ein was ghewen heer
van brudernden want histerf
twee jaer vor simey vader diderik
dat was int jaer ons
heren m. cc. xvi. katherina sijn
vnyf die hadde tot hore luf
vromen van grauf flouze

Dat Castel de huylinghe
ende syn sterff int jaer ons heren
m. ccc. xxxij

Van heynrick de vobalef
ste heer van bredemuden
dat xxi^e capittel.

Da die gindertre diderick of lincx was geborden so wert heynrick die herten vobalen sijn sone ontfte sijn was die vobalefste heer van bredemuden dese edel heynrick heer van bredemuden die nam te vome elisabeth die edelen herten dochter van son tyness vob brabant Ende die brueloften die worden heerlyck gesonden mit menygher hande tolyt mit hi en vcan dan gien kinder sij Ende oock ten lysten so wert heynrick van bredemuden crant ende sterff int jaer ons heren m. ccc. xxxi nadat hi die hertelicheit van bredemuden ingiert hadde die jaer Ende elisabeth

sijn vof die sterff int jaer
ons heren m. ccc. xxxi ende
si hadde die reaster van ingiert
princse-ornamenten gegeven

Van diderick den der
tiede heer van bredemuden
dat xxii^e capittel.

Da heynrick die herten doof so wert diderick sijn broeder die derde hende heer van bredemuden ende hi nam te vome bratruer herten ducck dochter die herten vobal van balckenberch ende van vome daer hi bi wun Reynult die na hem vob heer van bredemuden ende gram bad ghemyp diderick vollen viddich touker vobalcanen ende kaffre rma den bron van poland en vander lark dese touker vobalcanen die nam te vome hertm herten tohanb dochter van ingmond die hert herten kinder hi en crant int jaer ons heren m. ccc. xxxij so lorch die ginde

graaf willem van hollant
heer didrick van brederuden
ende mit ander veel heren den
Comite philip van brabant
hi baten hie den blamingen
ende den graef van hollant
Lutich sijn tenten op casselburch
daer quam die blamingen
in bonden den coninc omme
hant omme allen. Mer dat
kint de hertoghe den heer
van hollant die nochtant van
sijn paert geborpen wort in
sonde daer doot geblyuen hadde
hadde heer didrick van brede
ruden mit ander heren sijn
mit hi baten genomen Ten
lasten die blamingen becloren
den steyt ende daer vborf die
doot geslegen vintertich dinst
ende zess hondert daer nae
int jaer onb heren m. ccc. hi daer
margraet de keyserinne ende
gramme van hollant sonde
stonden op die maess tigen vbi
hoeren sijn so quam dese didrick
heer van brederuden de keyser
inne sijn vintertich land vrouwe
hi baten in daer vborf anstelich
genochten ende die keyserinne

die burch in englant ende
didrick die heer van brederuden
die wort daer genangen mit veel
gude manne. Dae na wort
pauze gemaect ende willem
sonde gram van hollant vborf
ende die keyserinne sonde hinc
gouben hebben tot horen linc
ende aldus so wort didrick die
heer van brederuden beter vanghe
me gelaten ende daer nae als
heer didrick van brederuden een
dele jaren in kusten gelieft hadde
so sterf hi ende wort begraven tot
onse lieuen vrouwen brudele hi
hant int jaer onb heren. m.
ccc. lxxvii op sijn manne
dacht ende brate sijn wyf die
sterf int jaer onb heren. m. ccc.
lxxxij ende linc begraven tot
Leynsburch ende tomste voltra
men sijn sijn die sterf int jaer
onb heren. m. ccc. lxxxij op die
zestende Calende augusti in
linc hi hant begraven tot
onse vrouwen brudele.

Van Lymalt de viertide
hoer van brederuden die
oerz was graef van ghemip
dat xxiii capittel.

Hier dierck begra
ne was so woedt. Ten
nalt sijn soen de buer
thoude hier van bredenode dese
bbab die eerste die sijn wapen
quartierende mit die wapen die
valkenburck Ende nam hi vrom
den erfdochter van ghemip also
dat hi na van sijn vuyt bergien
oerck was gram van ghemip die
vban hi hi buer die kintstige idel
sony als dierck tofhan volkram
ende tonckir vullen van brede
ruden. dierck die eerste gelou
sony die vte een cartouster int
tact ons heren in die lyppe
tot dinst vbant hi versnaden die
bbetret ende vbert een denort
monck van tofhan volkram
ende tonckir vullen sellen vbi
stemmen in die naevolgende ra
pittelen. dese hier Reynalt
die was by sijn vader in den
gemact baret van kemmer
lant van hertochs albrecht
gram van hollant Ende die hi
sonde viden om dat hi ontfange
so hadden die cabbelhand lagen
geleyt in castrenghemmer dmy
om hem die doot te slach. en
als hi die quam ende dat
vernam so stark hi sijn paist

mit sporen ende vbert na.
Castrenghem toe die Cabbel
hand die voltheden hem en sloge
hem of van aften die van
sijn gesellen Reynalt die
vbert in die kint ende die
van Castrenghem quam hem
te baten ende also vbert die
Cabbelhand som op her vbon
terd hem hi hermskerck en
som te dufft Ende die was alre
dare om dat hertochs albrecht
hier van comstien hadde of
gesit van dat bawynschap die
kemmerlant Ende die vbert
hertochs albrecht totting al
so dat die noch vte sproet dat
belig van dat slot hi herms
kerck ende van dufft. die na
als dese hier Reynalt geboor
den was gram die ghemip
soe man hi die hertoch Abbi
sien tofhan den graf van
bolouss ende bron marsfelt
hertogen Reynolds die gelre
Dochter die hi halp hien
vullen die hertochs die gulin
int tact ons heren in die vlt
ende tactont so kref dat
oerloch Abisien offen die

12
Heer van Arkel ende hertog
van brabant nam die oerke
tefuaru lbae vander hertog
te ameynd ende si sloegen ende
dinghen makende ende deden
grote schade an beyde syden dan
na te heer Reynalt trant
geborden ende hi sterf ende
men meent dat hi begraven
te hertoghe tuer fadt

oerke geuef van ghempe naer
ten luffen so verroffe hi sin deel
den hertoghe van cluf d'ise
heer tofhan van brederenden die
nam te vome tofhanam des edele
heer boullens dorstere die ten
heer vob van apkonde in wyck
te d'niefshide dan hi gheuen kinder
bi ten rechte t'nt taer ons hertog
m. ccc. vint ende t'ingent m
so tofhan d'ise heer tofhan van
brederenden mit hertoghe aelbrecht
in brueselant ende si raegden die
vortore vande bruesen ende in
dat seefde jaer so wert dat
nomen cloester fundert te
vbijsk te d'niefshide ende den
taer d'ie naer so wert die
kerck van dat cloester gebuyt

Van tofhan de bystende
heer van brederenden die
oer graue van ghempe vob
dat xxiii^e capittel.

Die heer Reynalt
gestormen vob so
vbert tofhan sin soen
de bystende heer van brede
enden vobant d'iekerk de ontfen
soen vob een raetthofte gebor
den bi d'ieff. dat grauefchap va
ghemp dat hadde heer Rey
nolt gheordmeert alsoe dat
het gelyck op sin d'ie sonen
romen soude als op tofhan
No vbramen ende tomker boull
ende uelnd so vob tofhan

Van heer tofhan van brede
nedens leuen na dat hi
momke geborden vob dat
xxv^e capittel.

Int taer ons hertog
m. cccc. ende tebbie
so ghempe tofhan
des vroude van brederenden
te wyck te d'niefshide t'nt nenne
cloester. ende tofhan die hertog

Da brederende houwman die wt
Indat selfde jaar een kerck brude
tot die Carthouster kerck verhuylt
Ende bleef hi hem seker veel
verstant op die vbaelste tonghe
so omzette hi die een kerck dat
hiet Commersom vbaelste
Indytsche ende te seker denort
kerck Oerke so dinstte hi veel
schouwe Zymen ende dinsten
te velen van onser kerck bron
ellen van die engelste gromt
ammaria int jaer ons heeren
M. CCC. ende sijn so sterf sijn
vbaelmen die hiet van apkoude
ende vbaelste te dinstede ende wt
begrauen te vbaelste doer seer int
nomen clooster Ende hi en liet
ghen kinder after dan allen
toegamman die bron van brede
ruden die Indat selfde nomen
Clooster doerde. Mer se sijn
een brude soen als toncker
Jaer van jaerkerck heere.
366er van jaerkerck soen
Die ontfemk doe die heere
heden van apkoude in vbaelste
te dinstede. Da vbaelste heere
toegamman van brederenden geade
dat hi wt die clooster soude gaen
ende ruyghen oer lof van den

paere om sijn vbaelste
kerken wt die clooster in
alsoe self te besitten die hiet
luyden van apkoude ende
vbaelste te dinstede ende als
die aldus gescheide so wort
hem noch tant sijn vbaelste
geet. Hier om so vbaelste heere
toegamman brederenden toermt in
quam mit vele gesapen vbaelste
int jaer ons heeren M. CCC. X.
ende van mit raften die stede
van vbaelste te dinstede in nam
sijn vbaelste vbaelste clooster Ende
als die vbaelste de bisscop da
vbaelste frederick van blen
kerken so quam hi mit groter
macht ende van vbaelste de
stadt van vbaelste te dinstede
ende vbaelste heere toegamman van
brederende ende gaffen om
genangen toncker Jaer van
jaerkerck ende sijn vbaelste de
bron van brederenden die besloot
hi vbaelste int clooster ende se
sterf bynne dat jaer van
Zouberij ende wt heere toega
van brederenden wt die gebau
gen geelaten ende alsoe quam
toncker Jaer van jaerkerck
an die heere luyden die apkon

de en vberst te dincstade int
taeront heren m. cccc. op sinte
Crispin ende Crispianen dincst.
so was een groot stint leysing
den Coninc van brabant ende
den coninc van engelant dat veel
grot heren doot blien als die
heren van brabant de heren
van hant de heren van hant
sen philip de graef van myer
ende stampass die heren van
vly ende heer tofhan da brederne
den int taeront heren. m.
ccc. xij. ende vasten so ginc
duse heer tofhan in sinte patrum
beginc in hantlant ende hi
snam vberst te sinte op sinte
odoelphus dincst in dat selfde
haer hi stichtte oock die capel
ende santpont in die vberst gods
ende sinte patrum mit leys-
inghen ter vberst

Van vberst de seste
heer van brederne dat
xxvste Capittel.

13

Na heer tofhan van
brederne so werf
vberst sin breder
die zefte heer van brederne
den ende oock gram bad gheimp
meer ten lasten so vberst hi oock
sindeul den heren tofhan bad vberst
duse heer van brederne nam hi
vberst tofhan in vberst
dortte heren duse heren van
vberst ende ameyda duse hi hi
vberst vberst duse heren
vberst heer van brederne vberst
vberst ende ameyda ende
ghescheft den duse vberst
ende vberst bisscop van vberst
oock so vberst hi een vberst
dortte duse hi die genoemt
vberst vberst ende duse
dortte vberst vberst na
tot vberst man heer gheint den
heer van vberst vberst vberst
vberst ende vberst vberst
duse heer van vberst vberst
to oock een vberst vberst
heren van gheint ende hi
vberst hi vberst vberst duse
te van brederne vberst vberst
die vberst vberst vberst duse
heer van vberst vberst die

Voest Wapen sijn die gheest
 font die tye in m' bron van
 bredernden hoff gesien mit
 jonker frans van bredernden
 die ander sijn vab Walram
 die heer van amirouen ende die
 derde sijn vab heer Reynalt van
 bruchusen die die stede bad ende
 vab mit hondert ende die tye
 may op vint morgen stont in
 die vintende dat was int jaer
 ons heren .m. cccc. lxxvi. op
 Om te agniten dat die vrede
 sijn font heer vballen ranomk
 Ende d'arm int tye ende die
 vyfte sijn font heer adrien
 ende vab Conomk in die
 oude monster int tye

Van vballen den heer
van bredernden gesien
tot bron tarobs tyden dit
xxviii^{te} Capittel.

Diese Walram heer
 van bredernden die
 nam of van sijn wapen
 die blauwbe larensteel en
 vande vint an die bleke wapen
 van hollant ofte hogen ghe
 quartillert mit die wapen
 die valkenburc ende al sijn

naromlinge die gelyc int
 jaer ons heren .m. cccc. so font
 die vballen van heren
 artbrechts vbrigen mit veel
 vort vbstanren ende heren
 dat blek sijn te molken sijn
 te stanren dat nu font molk
 vbre ende vbaunt sijn gesellen
 sijn met tron be in stonden so
 vbrt sijn van die brusen ge
 nangen Mer met lang dan na
 vbaunt sijn met veel en vord
 vbraut so quam sijn te subtiler
 vbt die vangen daer nae int
 jaer ons heren .m. cccc. ii. op
 sijn puter ende pouwels die
 so bekende graef vballen van
 vstebant heren artbrechts
 sijn die stede te goren mit
 veel edele heren en jonken
 vbt hoellant ende zeelant
 ende daer vab die jonker
 Walram van bredernden
 daer gesiden veel slagen in
 minger hande tyden ende
 manny ende tossa die heer
 van arkel daer dit oer lort
 tegen vab die vint veel
 hoellant sijn heren also dat
 jonker Walram oer ghe

Younger beert met hi reet
Drevel gelinde bet hi garen
ende also so vrede hi sijn selme
ten eyken bet dat vange mit
Int taer on heren .m. rrrr
iii so sterf heren wilbricht
ende sijn sijn vullim de grauf
van osterbant die beert her
toerly ende grauf van hollant
Dise heren vullim hi adde
Jonker Walramen van brede
enden sijn euf ende marke
sijn sijn onste kant Oer
so van dese heren den heren
van arkel al sijn landen van
arkel of ende ten eyken Int
taer on heren .m. rrrr .v. so
Vot toghen die heren van arkel
genangen tot aspenbrug van
den heren van zumbelgen heren
dixk vander mureben ende
pforlyps vander arkel ende .Vot
heren vullim gelent .dax
bet die heren van arkel in ziker
vange mit geset

Van die stent te goerhem
diex vbaltrauen die heer
van bredepreden in doot
bleef dat xxviii capittel

14

Int taer on heren
m rrrr .viii in die
pmpster heren lig her
dangen so sterf heren
vullim ende sijn dochter bron
taroba die bet gramme van
sijn gouben hollant zvalant
ende vullim ende vullim
die heren van bredepreden die
vball onder heren tuden heren
ren van hollant met dese
heren sijn in mocht heren
vader is met Justelken
besitten vball heren ten
heren om die vball heren ronbrun
mit die van dordrecht ende
tonker vullim van arkel also
dat tonker vullim van arkel
mett beert in die stide van
hi goerhem met dat plot in
ronde hi met rrogen Ende ald
dit bron tarobabram so beert
gudde si groot bolc ende luit
Dat romen tot goerhem opt
plot ende dat vball walramen
die heren van bredepreden sijn
Capitely of die maerly si
in gat in die muer van die
stide om in goerhem te

29

romer om den Toncker van Alike
te bebriffen. Alse also gheschied
ende vbalramen de heer van bride
rinden luit hem Edder sluyt en
des gelyck Toncker vullen vdarckel
Vt ont Edder geslagen ende
Dare na so began den striit. Dax
Vt ampteliken geborften want
dax blumen vrel horen doot ende
genangen ende bron Taraba die
vban den striit dax blumen beyde
doot vballen heer van arkel en
vbalramen heer van briderinden
dise striit gheschiede op den eersten
dax in december int jaer boers
dat lotham van heer walramen
van briderinden dat vt gebroft
in byamen ende so begraven int
ijer boer dat so ge ontare des
provis kint

Van Toncker vbullem van
briderinden dat xxix ste
Capittel.

Ioncker vbullem van
briderinden was
heer walramen
brider want he was heer
Eynalt den heer van bride
rinden boersyt sin vrede

soen geliken bescreven staet
in dat dene ende bescreven
Capittel dese verroft ont sin
vnder van dat graffschap van
ghemp den heren van reuf
vnde aldus so heeft die
heren van reuf geroft dat
graffschap van ghemp. Dese
Toncker vullen van briderin
den die vlab na vbalramen den
heer van briderinden sinde vrom
des doot monder van sinde
brider kinder mit toghen van
vramen Edder mit si en be
gurdent mit alse vrel Ten
lyken so vt Toncker vullen
monder allen ont die gma
te briderinden vnde he gaf hem
selmen also seer tot die par
tten die doe in hollant. Die
mude dat die rabbelhand
pffen dat sof de briderinden
mit vborpen dat alse sithom
rastool pte so te vborpen. Dax
nae so vt he bi vborpen
van die rabbelhand genangen
mit vrel vrel vnde si worden
tot vborpen gebroft en
onthoest vt ghesit Toncker

Willelmus ende beymus mit her
Dare na so troude joncker velle
van bradersiden de ontfic dorstere
vanden heer van merbliden ende
steyn in blaenderen die een edel
bammer heer vob / ende sin na
mer vob heer Johan van
heymberch te bysrop tot ludrik
mer her en van der gheen kinder
bi dese heer van merbliden en
steyn die een luit geyn kinder
after dan heer dorstere dare
joncker velle van bradersi
den den ontfien of hadde te
vome ende se maerten mal
tender al hoor gunt Ende
Dare na int jaer ontfic heren
mccc l so vob dat gulde
jaer te vome ende joncker
villum van bradersiden die
gunt te hoem mit sin wyf
om die gramen die gulden
jaer te vome Ende in
dat weder come so sterff
joncker velle wyf van die
pestilenti ende tot die dach
so sterff joncker velle oock
van die pestilenti Ende

alst dit verna heer Johan
van heymberch de bysrop van
ludrik so tacht her te steyn en
allen ander plaatsen dare joncker
villum sin denoden tubelen
ende ander gunt hadde steyn
ende gaf dat joncker velle
vobte suster ende her brer oock
joncker velle wyf ende her
vome ende maerte ander heren
tot joncker velle wyf suster
beymus na sinen vob

Van heymberch den heer
van byamus geslacht
dat dertichste Capittel

Int jaer ontfic heren
mccc l so vob dat gulde
jaer te vome ende joncker
villum van bradersiden die
gunt te hoem mit sin wyf
om die gramen die gulden
jaer te vome Ende in
dat weder come so sterff
joncker velle wyf van die
pestilenti ende tot die dach
so sterff joncker velle oock
van die pestilenti Ende

mylbe do niet hagen byane ont
rude dese ghyf bricht heer van
vranen oer loofde seer seer mit
seer loofde al bricht hagen du
van bricht ende se hadde een
bruder du syn namme Reynalt
was se hadde een sone als
hymme den heer van byane
daer of geset se rude tof van da
vranen Zuder dese tof van da
vranen Zuder du van ghyf bricht
van vranen Zuder ende dese
ghyf bricht van vranen Zuder
du nam se Wimme den vrou
van svenkerch daer hi een dorst
se se van du houte maria en
du nam se een may arnoel
den heer van zembirgty ende
recht daer se een dorst se de
ontse dorst se seff us getrou
Jouker Cormel du de byde
son was van tof van den heer
van bergty an zoen

Van Reynalt de senen
tenste heer van brederne
den dat xxxi^{te} Capittel.

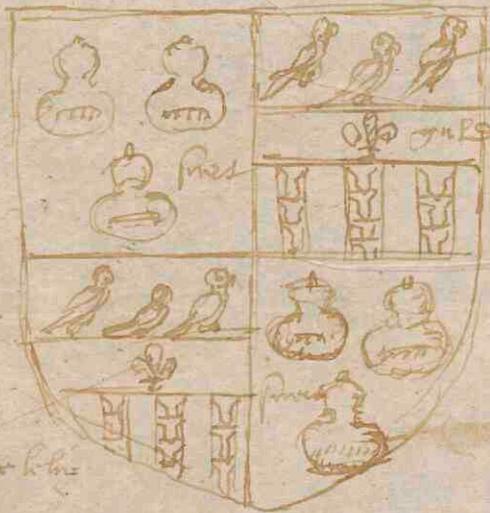
Her Walram du
duer lichte heer
van brederne.
Tot gorenem was doot geblen
se se Reynalt syn onste sone
geborde de sventen se se
van brederne Ende binn
een tate daer an se se seff
hymme du heer da vranen
ende amende Ende noch
binn dat se se tate daer na
se seff tof van se sone
dorst se de vrou van breder
ne ende hant begraven tot
vranen aldus se se Reynalt
du heer van brederne oer
geborde heer van vranen
ende amende Welck se se
verschenden bannet hof
shiden syn rude aldus se
hadde Reynalt vorst
den bannet hofshiden als
brederne vranen ende
amende oer se was se binn
graef van bricht mit wat
hi noch seer touk was se
hadde se se se mombert als
Jouker Willem van brede.

14
Ende sijn vader's brudder
ende tofhan van byamen tidders
sijn ondbuders brudder van
sijne moeder wyghdare of
gysreney start inde voer side
Capittelen ende als kennalt
de heer van bruderndey tot
sijn taren getromen was so
tocht hi in huligengram
te Hierusalem ende outfuer
dier mit groter denotien sijn
Tidderlik oerde ende verstaft
voert die hulige steden in dat
hulige lant na dat hi vorder
hi hant getromen was so gint
hertoch philip van bour
gongen gram van hollant
ende nam desen heer kennalt
in sijn Tidderlik oerde van dat
gulden blub want hi gaf hi
dat gulden blub hi dragen
om den hant dat was een
brede halshant daer om nu
gaurub in stonden de vintstrib
van golve ende de vint strom
ende vore op die borst so hant
yppant gulden blub in een
Manner van etney del Ende

In dier selver oerde fore
waren veel groter heren als
rommen her togen gramen in
pinnen als in noth na wel sette
sel in dat oppelsh capittel
dise kennalt heer van brude
ruden ende ghoubricht de
domproest inricht sijn brude
rde die vrome veel baster
sonen ende dochteren daer in
noth na of sromen sel in dat
capittel mer om
dat dat edel geslacht sonder
edel kinder niet soude bliuen
So heeft hi getrouwt een
sindlike edel maghet die
genoemt was holenda ende
hoer vader was gebillien
die edel heer van lalling
ende president van hollant
Ende die selve heer van
lalling had de sijn brudder
als Gampsch die heer van
opperebaess ende Symon van
lalling die heer van moth
die oerle dat gulden blub.
Druith in symon's son was hant
yoff van lalling die

Wannarls oock dnt guldren
vleub draich ende waer stude
sonder van hollant des polenda
vrou van brederenden hadde oock
bruiders alb jarob die herte van
burgkourt Tohan die doempriest
te lande philip ende antoon
Zedderen dese idel herte van brede
runden Reynalt die van br to
landa sijn idel vrouwe vyff
dorghteren ende twee sonen die
ontsche dorghter hert voest en
gint int nonny cloyster te
Hierusalem ontien vterst
mer na in dat oerleide van
vterst so quam si te breder
vorch in hollant de ander
dorghter hert Johanna ende
te die onverschte fact tuffer
si die onde vrou van burgon
gen die die romme sus. te van
ingelant te die derde dorghter
hert vbalramen die getrouw
hert Tohan van gamerey
den hert van Lode Zedder
die vierde dorghter hert amma
ende die stief tong dese
vyfte dorghter hert polenda

Ende te een Canoniff te
birgen in hemegonben die
ontsche soen hert Walramen
ende wt na sijn vader herte
van brederenden die ander soen
hert Tomke fransend
Van heer Reynalt die vnto
rien tegen die van ghent
dat xxxiiij^e Capittel.
Int tair onse herte
m. m. lxxviii so waer
en fel oerleide vterst hert
toich philip van burgongen
ende die sude van ghent Ende
dare gestonde die beiden sude
grote blent storming Ende te
tuffen so ontboot si oock die
hollant die dat si hem te
baten vboonden romme tigen
die van ghent Te vterst
all so gestonde vbant dare
toich Tohan hert van canoij
die sude hant van hollant
Tohan die hert van vassinaer
ende Tomke philip van
vassinaer sijn bruder Lint
ghert die hert van boetselater
van assen ende lunghe
Seyme staet re

groot papstoging
gule abbe

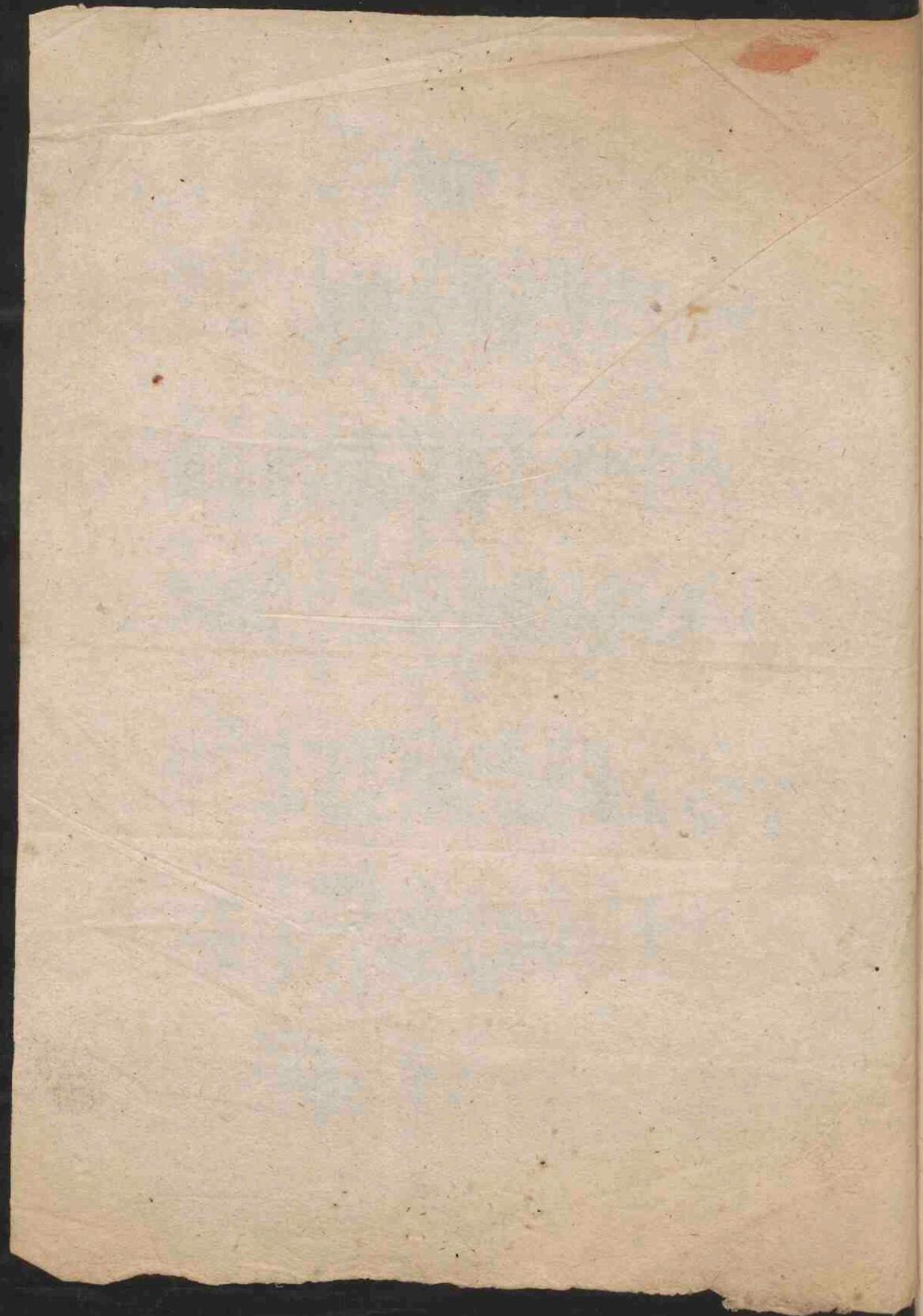
gule

pres

gule

gule

1000 Bay zant niet 1 ay dy 600

In die Walram van haffen en
 Johan van haffen ende noch
 meer ander edelen van hollant
 met die stichtende van hollant
 voergeroemt die hadden heer van
 briderinden ende sinen brider ghyf
 brencht den doempreeft dat si
 wilden op hem selmen brengen
 Susent man my sonde hie ginder
 velding gimen als si in velding
 quammen int heer t velt also
 gesfonde met si en ontfingen gien
 velding die heer van briderin-
 den te mit ontfonden barmhertich
 ende blafende barmhertich gien
 van gent int lant valbarb gero-
 men ende heeft rickeliken die ba-
 gient velding gien ende frey
 lysten so heeft si hult bryggen
 mit den hollander om daer
 velding te bryggen doe dit die
 van gent velding so quam
 si velding met dacht dusent man
 om die hollander ontfenck
 ende brencht mit hem baste
 daer si die hollander mude hie
 gien vonden ende also dit die
 hollander hadden vernomen
 so foghen si hem hie hant mit
 gien hant ende gienste also
 vernammen dat die van gent
 die zing gien hant ende

17
 ginge lopen de hollander
 velding hem na en bryggen
 ende slagen si bi gien hope
 In dit selfe oerlef so velding
 zidenen gemant vanden heer
 van briderinden Johan die heer
 van vassenaer int gien die heer
 van bartzelat ende walram
 van haffen mit noch meer edel
 mannen dit velding hertoch
 philip van bryngon ende
 velding velding velding velding
 ten lysten so velding oerlef
 gesfent ende velding gien die
 tacht velding velding velding
 die heer van briderinden en
 ontfenck mit dat hem belofte
 velding.

Van de eerti die heer ghyf
brencht van breder neder
ontferck om bisscop tu
ter hie te velding dat
ixm capittel.

Int tacht ontfenck
 in 1111 lb op die velding
 ende velding velding
 dacht ende maert so sterff
 bodolphus de bisscop van
 velding ende velding velding
 velding in den daem die sonde

Herforst philipps van bougo
gen tot brencht graf tobia van
nassoucken om de verlossing van
brencht te bidden dat vonden
kuisen. Soud sin vasten zoen
an bisscop van ternessen. Drenolt
du herforst van gelre quaest
tot brencht ende bad dat se kuisen
vonden stemmen van brencht
den canonic te kolen. Du
Capitulare heren van brencht
hebben an geroepen den heren
gerst ende daer na so gingen
ze kuisen ende koren vonden
liken heren ghesbrecht van
bredenden du tuitacht op du
tut daem proest. Vals ende oet
proest van de onden monster
vot geset heren gherit van
massche ende heren tohan van
vittenhorst du koren heren
toth stemmen van brencht. Mer
nadat se velt so vonden
liken sagen op heren ghesbrecht
van bredenden so kuisen si
heren stemmen vonden ende
koren oet heren ghesbrecht
den daem proest ende du
velden souden des dings na
paustrich op den stemmen

Daer in april Ende aldus so
was heren ghesbrecht van
bredenden de vier ende brencht
se geroepen bisscop van brencht
ende heren kuisen dat hij dem een
jaar ende vier maanden ende heren
kuisen gonden nobels dan heren
een of gisen heren du seer sin
vals ende in dat seelde 7 alre so
velden heren mit consent des kuisen
ende der ghilden van brencht
in dat bisscops hof Ingeleent
alre een bisscop om daer in te
sitten ende kuisen te doen alre
velden van brencht ende in
dese tiden so hadden tuitacht
grote markt de ghilden ende
de gemient vanden stat. Mer
heren ghesbrecht de veld du
gisen heren mit sin ten velden
an ende brencht. Daer toe dat
se consenteerden inder stat heren
romen velden du heren van
bredenden sin brencht. Tanc
du tonber van gausberch
tohan van kuisen den daem
diken ende noch mer velden
du van bisscop kuisen velden
my waren Ende alre dse heren
in gromen velden so velden
gaisden heren de meent van
brencht paustrich in brencht

18

Dat si een volck wonden vorse
ende hi sonde hi een gnet har
der vorse al si dit alle yader
beleeff hadden so hi een grent
thomb ge yam mit groter vrie
heit mit sommige dit regi
ment gehad hadden al si sagen
dat die geendur vortacht die
vorse hadden al vider hi
getonnen waren ende beyonden
marct te ruyen tunder sat so
sin hi vortacht geborden en
si sin alleynstien begetogen
ende sin getonnen tot amersfont
om dat si vorse dat die van
amersfont gnod bissop beelof
waren gebreest Ende si
maecten daer hore bergaderen
gen ende onte ruyten mit
malander hore ghybricht
die vort van vorticht die hore
te romen gesent tot den paer
kalixtus om die confirmari die
bisdomb sin ambanator
horen ende mesterb alb
villum paer al first vad mot
ford. enraest zonden balch
herma van xij Durch vort
vort indolff van horen.

ende die warden beest prebender
horen ende mesterb hi stede
vort sin ghyalt hi bissop beelof
te romen al die vort dunt dunt
dunt den vort de confirmari plest
hi gnen op dat si ambanaten
vort ghyen gebreest die hi en
sonden liden hi stede vort tot
den kysse frederick om dat
sebaert ende temperant hi
durti te ontfangen te vort die
kysse hi am vort gauff ende
stede

Van de belettenis deser
confirmari dat xxxii
Capittel.

Als die farm van deser
ditti getonnen was om
ac hollant sebedroef
den die die rathelvanb parthun
vort si dorthen hore dit si sghal
kelken dese confirmari sonde y
morgen beletten Ende si sonden
hore boden te hore se tot die
hore boest van sonngongen die
alont spraken ende sonden
idel pomb vort hebben lange tuden
hi vreden ghyest ende dat
omrautz vort grote vort hore

Du ont in Zuyden geseert
heest Mer linc heer ist
dat heer gheschicht van brude-
ruden de confemarien ist de
siner elcten so sin den bedinst
dat bli alle in groten onbriden
sullen romen ende dat ghi oer
wel moest verlaufen dat lant
van hollant want Reynalt
du heer van bruderuden sin
bruder selmogey stacya dat
lant van hollant ende segge
dat hi vande Zuyde stam van
hollant getromen is ende dat
sel hi gmet te doen hebben als
sijn bruder heer van vrecht
is want hi heeft te hand
veel vrienden in hollant in
du oest brusen stam he oer
te hand brucht heer om gena-
dige heer op dat geen striiden
ende oerlorch in come int lant
van hollant is want profyt
dattet gekerck worde dat heer
gheschiedt gheen byscop en
worde ende ist dat uwe genade
dat wil keeren so willen hi v
bistant doen mit byf ende guide
als so by best moghen ende

als heerlorch philip de se
worden ghehoert hadde so heeft
hiet gelooff dat nootstanc on
heden was want du heer van
bruderuden hadde hem een
tron prins geberst geliken dat
wel siften int oerlorch van
gent ende in ander oerlorch in
oerch so en quamun nize al sulck
gedachtien in he als du verha-
derb dawe bestieden voer den
heerlorch want hi was een
vredsamme heer ende in be-
gerde me dat hem mit te en
behoerde. doe sende heerlorch
philip te Zoen den byscop
van vrecht dat hi de promsi
voer dand sende brengen tegen
heer gheschicht den elct van
vrecht ende als minne du
Comit van wa gongen du
had oerch den parub voer and
ende heerlorch philip amba-
naten du allegerden tegen den
elct van vrecht in senden
dat hi onbriguam ware tot
dat byscop ende senden dat
hi gheen priester en moeste
worden om dat hi geberst

hadde in dat oerlocke van gent
 hant om so hilt die parue de
 ambaraten die elcke van d'art
 gnt d'art ende ten lysten so
 gaf hi h'ymelw'ken de promisi
 d'and h'ertoch philipps bastards
 soen ende s'ander die te h'ymel
 ende nochtant so nam hi de
 die d'iscent d'uraten die h'ert
 g'hyssbratol de elert gesonden
 had de voer de confirmari en in
 sende hi de confirmari mit h'ert
 om so hadden h'ert g'hyssbratols
 ambaraten harde woerden mit
 den parue. mer die parue sy
 v'raetste dan mit na ende hi
 gaf hi enden al s'ichone woerden
 ende dede dat h'ert h'elufde
 ende hi hiltse vast mit een
 d'ertich daer l'iggen en d'and
 promisi die quam tot h'ertoch
 philipps

Van dat hertoch philipps
in hollant quamen om d'and
sinen bastart by s'rop h'erticht
te make dat xxxv ste capittel

Int iare ons h'ertich in
 mccc lxxv de boel de amba
 ratoren boerh van beyde
 syden int s'rop van Comen
 waren so quam op alre h'ertich

vinout in hollant in den h'ertich
 h'ertoch philipps mit Carle
 sin soen de graef van tharlonss
 mit metz ende mogende p'm'ry
 ende h'ertich om d'and sin bastart
 soen te brengen in dat b'isdom van
 d'ertich ende de boel dat hi inde
 h'ertich aldus leuf so hilt hi d'and
 de stari van sinre oerden also dat
 die p'm'ry van dat gulden d'uss
 daer quamte ende s' h'ilden h'ert
 stari mit malrande ende die
 p'm'ry sin int getal van zuss
 ende tebbintus also dat h'ertoch
 philipps die de d'ertich was die was
 de soen ende tebbintusste die
 h'ertich dan die in die oerden van
 die s'ny dese als alsm'rb die
 Comen van dragongey karle
 die gram van tharlonss h'ert
 tochts philipps soen karle die
 h'ertoch van oerluub ende ba
 Valonss tothan die h'ertoch
 van h'altensoy tothan de h'ert
 tochts van reuf ende graef
 vand te metz Bispart die
 graef van araimy soen
 van bofselen graef van
 v'f'edant Reynalt die h'ert
 van b'ridfemden v'namy

Amyn ende portgraef
 van brabant hennert van bor
 selen heer dander heer tofhan du
 heer van rooy ende simon an
 thomb van rooy heer van perse
 ende Zinthe Symon van lal
 luyng heer van montigi tofhan
 de heer van canon shidshouder
 van hollant Willem van canon
 heer tot bilrebael lobrygm
 van canon heer van molenbamb
 Hugo van canon heer van sinte
 tofhan de heer van ruyt ende
 van Canaphs dibbalt die heer
 van mraffel tofhan die heer van
 ungi Baldewyn die heer van
 noyelic tofhan van mraffel heer
 van montinge. Andreab die
 heer van hennert tofhan die
 heer van foubens tofhan van
 melin de heer van nufong
 pater die heer van samy tofhan
 de bastart van saintpol heer
 van handbordin ende befralm
 dese heren so quam daer
 noch meer ander heren tot des
 freyten ende daer was groote
 overhoft ende volyt alle dage
 gemact. Soe die bid bleef
 vernaem dat heren philip b.

sin bastart soyn mit marck
 bloude brengen in dat bisdom
 van brabant sonderhoft si dat
 si dat vonden wederstien ende
 si vergaderden vialt ende son
 dermer in hore stat om bi
 horen elert te bliuen mit du
 sekenn van de gheleden hadde
 groote marck op die tyt ende
 stat ende die togen tot hore
 die libanden ende dat geluuff
 also dat si groot quaet deden
 ende stat ende si verdruten
 de kyndom gude mannen die
 si som sonder schult vengelen
 ende som so setten si vberdract
 ende dese ghement die quam
 op die noy tyt toe ons heren
 in 1111 hi op sin marck
 Dief ende hadde inden sin vrel
 quaet te doen mit als dat
 hadde vernaem heer ghy becht
 van beidermen die elert van
 vbercht so quam hi hore daer
 tegens mit den heer van beiderme
 die sin brande ende mit
 hennert die portgraef van
 monfford ende mit veel volc
 om dat quaet te beletten ende
 als si den elert sagen do vberd
 si vberdract ende begerden

payss Ende hi gaf hem
 payss om dusdange mach al
 Dat si al huer wapen sonder
 veldorn ende dwt mit hem vbonde
 honden si sonder ontreden an
 sin side. Ende ter stont so ginge
 si al omr byrk ende arm en
 vbonde honden mit hooren
 velt. Doe sette huer ghysbricht
 alle hoer quade ordmanen
 of vnde verbot op den halb
 dat berken slach niet meer
 te slaen ende hi sette Regne
 recht van de Stadt gude byrk
 mannen na onder gebornten
 vnde nar dus tyt so en geschiedt
 niet meer de oeloip vander
 gemint. Johan de hertoch
 van Cleve die dide dubbel
 sin best om payste manken
 tbbyschen hertoch philipp en
 huer ghysbricht den velt mit
 hi en mochtet niet manken oer
 tohan van hrenberch die bystop
 van ludrik huer ghysbricht
 mef die dide oerke seer veel om
 de payste maken Ende op
 vey tyt so belofde hi die.

velt da vterst waert sach
 dat hi die payss mit en mochtet
 maken hi sonde trecken van
 hertoch philipp ende romen die
 velt van vterst te baten op sim
 seft roft mit dusent paerden. En
 al dit hertoch philipp hadde
 vrenomy so obbamk hi den
 bystop van ludrik dat hi omr
 gaf dat bydom te ludrik ende
 hertoch philipp die brocht en
 dat bydomme van ludrik eode
 byrk van burbon sinen mef
 duendie van ludrik mochtet mit
 vusblaken en outfengen.

Van dat bystop dauid int
bydom van vterst quam
dit xxxvste Capittel.

Heb hertoch philipp
 de promse voer sin side
 dauid vtergen
 hadde van koem so quam en
 sommige vlt amerfoort ende
 henen tot hertoch philipp ende
 hertoch ende daer so martten si
 hoer onredrachten mit mal ren
 der Ende dauid die sonde adri
 an van boesilay mit veel.

Volck tot amersfoort en Zenn
om die spiden in te nemen Ende
al dit aldus ghestort was.
Doe gnam die Castelen van
die hofst die dat Castelenustap
belent so adde om seuen dusent
Zynstter gulden ende synde.
Wast datmen hem sin gheelt
vonde vberogenen hi vbonde dat
Castel ontrogenen Habelk als
ortk gestonde. En vbermyt hie
daer naer so totte bystop dand
mit tofhan den heer van blasse
naer vider anider moer volck tot
gortzen ende van daer so totte
hi te hiel ende so vort tot
Zenn daer hi ontfangen
Vot als een bystop ende die
gelyck in amersfoort mede jut
daer ont hie in m ritt hie op
Gmte waeren magdalenen
Durf So gnam hie totte philip
mit sin sijn karel tot linden
ende daer bleef hi die liggien
vber hie lang om hie te
bedenken hie dat hi vberst
sonde moeren denmen en dand
sinzen daer in brenghien

Die gnam daer tot hie op
zeker gelyck Zennalt die
heer van bradenen hie merk
de burs grauf van montford
Tofhan van kemp de daer daken
mit sin bruder iacob pruss
Ende dese hie gunghen mit
den hertog van rief tot
hertogte philip om die pany
te merken mit daer en gna
Doe met of ende daer om so
Toren vghelyck vider vber
gelyck Doe totte hertogte
philip te vberden in van
Daer tot vberstien Ende
al hi daer was mit karel
den gram van Charlonss
sin sijn so sin ortk daer toe
geromen iacob die hertog
gort van burben Tofhan hie
totte van rief lodebryk
de grauf van stampass an
thomb de bastart van bur
gongen adulf van rief die
heer van kamestien de gijf
van marke wolfert de
grauf van borghom de heer
van ruffen de heer van ruffen

Johān die heer van Wassenar.
 Willem heer van Oymond ende
 yvesseyn Johān die heer van
 Canon de stadhouder van hollant
 ende die heretoch van clere te
 intrecht genomen ende mit hem
 den elck gesproken ende heeft
 hem veel sthondingen toege
 laff al so dat hi begaen te
 luyferey ende Johān de Kinniss
 de heer van volmyn Zudder die
 heeft oock den elck daer toe
 gebracht dat hiyt sonde laten
 dadingen ende dat hi sin elck
 sonde besiguenen ende men sonde
 hem anders gemerck dat voer
 voer genen Ende heeft ghy beroff
 de elck gaf hem selmen hont
 in ont eer dat hiyt sin bruder
 te sinen gaf die nochtam om
 sinen Willem op die tyt veel luyt
 van heretoch philipp want hi
 hadde al sin gunden die in hollat
 lagen tot siner tafel geluyt
 desmen dan die sonde enden
 so sonde heeft ghy beroff de elck
 tot heretoch philipp mit die
 heretoch van clere sinen bruder
 die heer van brederinden den burg
 graef van montford Johān

van Kinniss de heer van volmyn
 Johān den doemderken ende Jacob
 prins sin bruder Ende die panff
 te aldus gemant als dat heer
 ghy beroff van brederinden sonde
 vuyken sin elck ende hi sonde
 voer an blen doemprouff als hi
 te boeten was met die proefly die
 de onde monstere hadde hi ont
 gegenen heer Willem van montford
 ende die sonde dat besonden voer
 danc bonten so sonde heeft ghy
 beroff van brederinden oock proef
 vuyken tot siner don aeb te bring
 t vuyken een kint proefly was
 ende hi sonde oock haer te holl
 land vuyken mit dubbeler vuyden
 ge tot sinen luyt Oock so sonde
 hi alle taer tot sin luyt hebben
 vuyken dat bisdom vuyken dufent ende
 luyken sonder Kinniss gulden ten
 voer sin ontroffen die hi ont
 bisdom getyden hadde so
 sonde hi een hebben vuyken
 dufent goudt anubben Ende
 hont voer te boeten geboorden
 die heretoch van clere Ende
 aldus so te heretoch philipp
 mit zyn zoen dand in beroff

gerome Ende al b̄ byscop dāuid
In den doem ginc so ginc h̄
yghy bricht van bredernden de
doemprecht an sijn kercker s̄nd
ende h̄er tofhan prind de doem
deken an sijn lēker s̄nd ende
dese h̄one die s̄tten s̄m In die
biscops stool ende hi s̄toer alle
die kercken ende prelegien
van kerck tot te honden na onder
gebanten na arghē dāgely s̄
den all h̄erkerck p̄s̄llyc den
h̄er van bredernden ende sijn
bender den doemprecht dat si die
stadt van kerck tot kercken ende
bender s̄nden ende s̄ te getogen
In dat beleg voer dāuidker da
uid d̄ byscop te getogen ter
kerck

Van de dootkerck die p̄bal
ranen de bastart van brede
reneden dede op die bilt dat
xxxvii te Capittel.

In dese tyden s̄o brack
eyn s̄chip mit doel bi
zantfort In die
kerckkerck van bredernden
ende die h̄er van bredernden
die s̄nd dāer b̄alram sijn

bastart s̄on dat te
kercken ende te kercken
mer albert van kerck tot de
de Grent van kercken mit reub
van yperen ende ḡhert van
noortkerck die gnamē dāer
mit de s̄gubbe van kercken
ende spraken w alram s̄p̄t
for ende dāer s̄m dāer on
nēte ende onkercken s̄m mit
m arghē ende ben amē s̄m
die doel ende brochtē tot
kercken dāer h̄o noortkerck die
doel mit for en b̄gōrd. Wat
si quam b̄t s̄otland ende h̄er
de for d̄ s̄gubbe w alram w̄t
s̄er totēte mit b̄ant hi s̄p̄t
dāsi s̄m te m̄rkerck w̄t
s̄o aut h̄it dāer ḡmet w̄t
mit h̄o dāer op eyen ander h̄it
s̄o s̄nde s̄nt s̄m b̄guldē
alēte s̄o t̄t dāer gebuēt dat
int jaer ont kercken In r̄r̄
s̄on s̄o wonden dāer kercken
v̄s̄tē h̄ebben vande kerck v an
kercken ende de kerck ey wou
den mit gemē Tib gerome
s̄o b̄rd dat si h̄gen in alram
dāer getreden s̄m In eyen pro
cess voer den byscop als s̄o

Dat vander Stadt vogen
getogen sijn tusschen om mit
den bisscop te spreken nycolaus.
van yperen de burgermeester van
haerlem. gheuyt van noortuf
scripen ende vollen pade stree-
tarij Ende als si vernamen
dat de bisscop tot amersfoort
was so brennen si hem dat
bier te trecken. dit heeft
vernamen volbramen die bastant
van brederinden ende hi te son-
neliken getogen op die bilt mit
en deel gesellen dat het sijn
vader de heer van brederinden
myt en bisscop ende hi heeft se
dat gebruyt als si danc
ynamen so sloot hi dat doot
claus van yperen en gheuyt
van noortuf Ende als dit
Reynalt die heer van brede-
rinden verhoort so was hi
zeer toornich op sijn sijn was
om dat volbramen te lange
tiden mit en moest romen
te sijn heerenboordrecht

Van die vereminge des bisshops
mit den heer van brederinden
ende sijn breder den doemproust
dat xxxviii ste Capittel.

Dat naer int jaer ons
heren m. cccc. lxx. so
marc. toffan de heer
van canon de schiedhonds van
hollant een vrentlike son van
mynd tusschen den bisscop van
vrecht mit sijn vrienden and een
zijde ende de stad van vrecht
de doemproust de heer van brede-
rinden de joncker van montford
mit hore vrienden and anderzijde
Ende in dat te artant so was
veradung ende voersproken van
den ballingten van vrecht dat
si sonden bliuen buiten der stat
als meester van brabant gheyt
van sijn heer vollen van bor-
ghorst enert vrent te hyl
te dat het de stat van
vrecht de doemproust die
heer van brederinden de joncker
van montford hi dat samen
stak gonden te romen en ander
myt Ende dese goet so vrent

delijken gemint (vryndelike
font marso bat die bisscop den hert
van brederinden dat hi hem dorst
helpen woude dat hi mocht rige
vren braspning op den morgen -
Ebbelck die hert van brederinde
hem te lieue dede sijn deel vrynd
die dars faeringe onbillighe
for waren so had die bisscop
den hert van brederinden dat
hi van bynnen woude laten co
men vut hondenet may hi hem op
dat die onbilligen gheen oplaep
in sonden maken sijn hem en
dat hert die hert van breder
inden hem oock te lieue gedaen
ende die bisscop hert also
gerigen op den marghen vren
braspning dars na vryndel
daren so had die bisscop den hert
van brederinden dat meester
jan braut mochte consent rige
om te bleefte te comen ende die
hert van brederinden
hert hem oock dars for ge
holpen dars na alle meester
Zymer die bisscop te Zacht

Wab. geborden so qua op
vren morgen stont ontrent
te semy den meester Zymer
voersent tot Zyn alt die
hert van brederinden ende
ghescreft den doemproofst
sijn breder ende sende tot hem
als dat hi vast veel woude
hadde ghehad mitten bisscop van
hem inden ende dat die bisscop
onder ander woude gesent had
de mocht tek mi verlaten op den
hert van brederinden ende op
sijn breder den doemproofst
sende mi sijn verlaten ende
mi semy al heel tot die ande
gemey ende laten ander inden
waren. So ontbode die
hert van brederinden mit sijn
breder meester Zymer ende
sende. Konden vry hem vry
durst of dertek te lief
daren of yet gult helpen ende
dars sonden vry altoes vry
gult vryllig tot vryen mit
als vry alle geden ende
geraden hadden ende hert

Doel brocht hadden na onse.
 Vermoghen sonde hi ondan
 verwerpen ende mit oubbaer
 den van hi setten als hi so
 unge guden heeft so en
 quam by mit veel toe.
 Want vbe die heren helpen
 vbe die sel veel vbe die
 sunde ende oubbaer die heyt
 vanden gemeyn volc ruyden
 Ende aldus so heeft meester
 Zymur den heer van brude
 ruden ende sin brude ghe
 brocht tot bystop dand ende
 die bystop heeft hi liden
 geseyt geliken meester Zym
 mur hi voren gesproken.
 heeft Ende doe mit boer
 den si ende sinden heer
 ghe moghet v vbe vril
 ken tot on verlaten ty dwe
 vbe on tot v oock verlaten
 moghen Want als vbe al
 guden hadden dat vbi

mochten sonde ghe on dan
 liden varen ende ander liden
 on onse den halc brenghen
 so sonden vbe on selven.
 verdruten die bystop mit boer
 de vey trouwen dat en so
 min mynighe mit ende dat
 moet vbe de van min vbesen
 tek en sel v moment onse de
 halc brengen dars ghe vbe
 ont of sond moght ruyden
 ende tek en sel min hant
 ende min trouwen myn
 meir van v beyden halen ende
 ucht so sel tek v bystaen.
 mit al dat tek kan Dit
 sijn hi al sonde mynighe
 mit nothmeer veruulike
 vbe die die dars en beyden
 sinden gesproken varen Ende
 also so sijnse antgroofen
 vrentsappen gesijden
 van malander dars en vbe
 te te dars na so ont boer de

byscop den heere van bredemden
den ende sijn brueder heere
yffersbrecht den doemproust
ende hiet haet mit hee liden
vanden quaden heymenkeba
vrecht Ende gut ende begheer
de hi dat se hem vaden ende
holpen vonden dat hi een jaer
de bus ontfien setten mocht
ende se holpen hem daer toe
dattet alsoe gesonden dat nige
byscop gebreit sy te Ende
als se getoren varen der
dingen daer na so ynamer
de ontfie op des byscops
Camer. Daer die voerfide
heeren bi hem stonden ende de
byscop die nam so bi hem mit
myster. Eymers ende se
hadden vore voverden vande
Eymert van vrecht Ende
gut ende so beual die byscop
de bus ontfie dat se in sijn
absentien souden gaen tot

den heere van bredemden en
sijn brueder den doemproust
als se emghen haet begheer
den vrecht se dink giden
sitten

Van dat die heere van brabant
sincier bintendrecht ge
honden vborde dat mgeri
ende dactichste rapittel.

Item blubdur na
so quam totten
du heere van

vbrassen als voer die pont
tubrecht ende hi vort dur
vbt gekeert om dat hi gesent
hadden higen die pontrecht
dat hi tot brabant yna
ende vonda tot des byscop
traken ende dat in vab
myt vbaer doe haet de
doemproust om dat hi loof
datmen niet in laten souden
ende laten biter om liden
ende dat vort giden souden

Wist de bisscop seer toemich
om ende benal de vier ontstien
Dat sint den fact tuerst
h. kemmen sonden genen dattet
van sinen sin niet en vuer en
hi en vbondet niet meer gadae
habben Ende hi en sende frick
of niet tot den hert van brude
ruden off tot sinen bruder den
Decemproest als die hert van
bruderuden tuerst gromen
Walt ende hi dit vernomen
hadde so toet hi na byff
dingen tot den bisscop ende sende
tot hem hert ik heb gesecht
dat ghi die onruste hi b. geschid
hebt ende waert toemich
dat de hert van wassenaer
buten de stat gesonden wort
ende Danc durt mi dat
ghi ongelijk in hebt want
der ghi de vier onrusten
benact dat si in vber ab
sentien hem bruden sonden

24

mit minn bruder ende mit mi
ende wat by voer best ruder
dus waert ghi inde he vrede
aldu so sonde ghi moghel ik
terst minn bruder hi de onruste
ontboden hebben tot b. ende sonde
hem b. meninge geset hebben
ende had minn bruder dan d. mer
bonen gadae so had ghi toemich
mogen vber mit vden Ende
of minn bruder of ik wat deden
dat b. niet en behaerde sonde
ghyt ont mit vber h. kemmen
genen ende segghen wat b.
mening waert ende sonde also
ter stont toemich ont vber
so mochten hi vber vber
bemen dan vber ondanke
men beiden siden te vber
dus hi alrede genot of
habben so antwoorde die
bisscop ende sende hi hadde
den onrusten voer best
ghyt ende suet node

Dat hi gheeft In herforts
 Carrel Hof gnam dat men
 zyn redder stap In sinne-stadt
 In ten slaten sonde sonder vreden
 die hore van bredermeden slyde
 heet ghi hebt verlost d' uermede
 mis ghi soeket ons mogelyk
 seggen ende vaten bi dan yet
 dat soeken bi. v' boel h' kemmen
 y' h' v' n'

Van de heymlike opset
tegen Fernaldinn den heer
van bredermeden dat
vierthste rapittel.

Int tave ont h' v' n' v' n'
 m' m' l' e' p' s' o' b' e' g' a' n'
 die tribulati die
 z' d' e' l' e' n' s' t' r' e' n' z' e' y' n' a' l' t' e' v' a'
 bredermeden v' d' e' l' e' k' g' a' n' s' o' n' d'
 h' e' r' e' n' m' e' n' m' a' n' s' v' n' d' e' n' t' y'
 d' e' k' e' l' e' k' e' n' l' e' t' t' e' r' e' n' d' i' e' v' a' n' t'
 d' a' n' d' e' d' i' e' h' e' n' l' i' g' e' n' p' r' o' p' h' e' t'
 z' i' d' e' n' s' o' n' t' e' r' a' l' s' t' y' d' i' e' p' s' a' l' m'
 a' l' t' e' n' d' e' v' a' l' e' k' - v' i' s' i' o' n' a' l' d' e' n'

Ad Monsuit occultata a
 filijs vocum In generatione
 altitudo alitok day d' n' k'
 om die tribulati die v' d' e' l' e' n'
 h' e' r' e' n' v' a' n' b' r' e' d' e' r' m' e' d' e' n' s' o' r'
 lust mi bet h' s' t' r' e' n' e' n' d' a' n'
 yet d' a' n' t' a' f' t' e' s' t' r' e' m' e' n' v' o' u'
 Ad dat v' i' s' t' u' n' d' e' h' o' r' t' d' a' t'
 niet mit medeliden bebbeg'
 t' y' v' o' o' t' a' l' s' t' h' o' o' r' t' h' o' r' d' a' t'
 dat idel h' o' l' l' a' n' t' b' l' e' n' t' s' o' n'
 d' e' s' t' r' o' n' e' l' e' k' e' n' g' e' p' i' m' e' t'
 v' b' o' r' d' v' a' n' e' n' b' a' s' t' a' r' t' v' a' n'
 h' o' r' g' o' n' g' e' n' d' i' e' t' r' i' b' u' l' a' t' i'
 Ad h' g' e' l' o' n' e' n' d' a' t' g' o' d' o' n' d' e'
 h' e' n' v' i' s' t' u' n' g' e' t' h' e' s' t' o' p'
 dat s' i' n' p' a' t' i' e' n' t' i' a' l' l' e' n' a' n' d' e' r'
 h' e' r' e' n' s' o' n' d' e' v' b' i' s' e' n' t' o' t' e' e' n'
 v' o' r' m' p' e' l' d' i' e' h' y' d' e' m' h' e' n' t'
 g' e' l' i' k' e' n' a' l' s' s' i' n' t' j' o' b' b' p' a' t' i'
 e' n' t' i' a' l' l' e' n' a' n' d' e' r' m' e' n' s' t' e' n'
 t' o' t' e' n' e' x' e' m' p' e' l' g' e' r' o' n' d' i' s' t'
 v' o' r' t' v' e' r' e' s' o' s' i' n' d' a' n' s' i' n'
 T' r' i' b' u' l' a' t' i' o' n' g' e' b' b' e' e' s' t'.

ende tot allen tribulacien so
heest hem die heer verlost sin
vrienden die hem dat goden hebben
sin geboort sommige edel van
geslacht ende sommich onedel
als banden rabbelen amb pthone
die anders gheen sarken en
haden dan die pthone dus in
haer heit droeghen Ende op
ven tyt als die heit van brude
vanden vanden becracht so die come
In den haer so liden die
rabbelen amb onder vrees liden
van groot vrees tot liden
als op die hoge woer ende
op die laghe wach om den heit
van bruden die te wachten
ende doot te slaen niet wan
te op die tyt een verstel
te verstel gescheide so bleef
die heit van bruden te
tracht ende en gnam doe
met In den haer met
vone tyt daarna so gnam die
haer ende doe gingham sy

25
hoer volth al hemmelich liden
In die heere van dat hant van
bestebant ende In die heere van
gafbeert sommende van waer
senare op dat als sy hoer open
saghen dat sy dan tot souden
romen ende slaen hee doot
niet god die heest dat over
henget dat tyt vernam ende
hy te al hemmelich vrees
getogen daer na so sin si ge
togen al hemmelich tot heit
karel ende tot bisscop dauid
sin brude Ende hebben
he met sin brude die
dromproest mit vrees
loyden vrees ende
alke dingen an gebrocht
vrees se dorsten schalkken
ende souden tot malen
laet bei onse handen daer
of souden mit bei vrees
he liden In die haer
dat heit tot he karel ende
bisscop dauid ende souden

Liet hi hem al so spot.
sleuen datmen niet en dact
dat want gedaen hebben wij
sullen al doen ende hit se
schynen of hi daer mit toe
gedaen en kondden hiet toe
was bysrop dand seer gering
bistyt ende lofdet lictfulck
datmen hi an brochte ende
dort hi waer die heer van
bredernden vort mit sijn
bruder so waer hi meere
muist hi hebben binnert
Van de heer van brederndes

Vangens dat xijste capittel

Int late onse heren
in riet ley op sinte
bifub dars dat was
des vridays na pingter
teynult die heer van brede
indien die van dese opsiggen
mit en wiste die togetogen
mit sijn haestart somen en
mit gheert van sijn h. vort
hi dars stede om mit sey.

byrop hi spraken ende als hi
dars was getome so sijn hi en
vader bysrop dienre die sijn
naem was philippot ende bud
hem dat hi gaen woude tot
den bysrop ende siggen hi dat
hi dars getomen wate om wat
mit hem te spreken philippot
du dide also ende gnam
vader ende sijn wyne heer
die bysrop die heeft wot
h. doem mit sijn meester
ende dars om so vermaede tek
dat hi hem vort den eten
mit en selt moigen spreken of
bi hi comen die heer van bre
dernden gmit horen misse
ende dars nae gmit hi in
sijn hie blege om te eten en
als hi onse sijn maweltyt sat
so gnam dars teber bys
rop dienre de een mit een
ouderhe sittel dars stude
in was ende de ander hadde
teber kammey vort ende

26
sinden tot den herte van brede
rinden aldus dit sendt v myn
hert van brecht om dat ghi
vroelken sicut wesen die hert
van brederinden die danc
de gesellen seer ende lutt hem
dumken sijn hemken Ende al
die hert van brederinden bekat
gegeven had doe badt hi her
man van wy die mit hem sat
ende adt alsoe al hi die
byscops danc was dat hi
woude gien tot den byscop
ende brennen wanne die hi
den byscop sonde mogt spreken
herman seide hi woude t
gacme doen ende hi ginc
te stont ende gnam vordet
ende sinder tot den herte van
brederinden dat hi wel was
der slapen mocht die
byscops sonde hem wel eale
hulen alst hida was die
hert van brederinden ginc

slapen ende na eenre dach
so gnam herman van wy en
werke hem ende seide dat hi
tut wart tot den byscop te
gaten die hert van brederin
den stont op ende dor hi opt
slet gnam voer die trappen
doe wt hem geseyt van die
byscops gesind dat hi ginc
van sijn ende sijn bescheiden
mit hem opsonde laten romen
ende dander beinden laten bliue
Ende hi dede alsoe ende doe
hi bouen gnam ende danc die
vrijt tute gesfaren hi adde mit
meester antthomb potugi hie
er minne pryb ende meester
ludolf van Campen so wort
een ander opgedaen ende men
seide tot hem hert rompt hie
ty tot den byscop ende hi ginc
danc ty ende al hi danc oct
ten wyl gebroest huda so
gnam alsoe mit drie gesellen

Dare hi Ende Camer sat
tot hem ende sende mijn heer
du ontbint v dat ghi niet
van hant en gaet binten smey
oer lof. Doe sprack die heer
van brodermiden wat bedint
dat t'et bid v dat ghi myders
brengten bult bi myn heer
de byscop ende hem t'et mij day
mit v'antwoordich soe t'et
Reden dat t'et misgude me
sprack v'et tot hem v'et
te broden ghen sult noch v'et
bi myn heer romen. Eey v'et
t'et dare na sende alfont
tot den heer van brodermiden
heer y' heert my v'et
Ende als hi dat goden
h'ide soe sende alfont gaet
n' mit mij myn heer bult
ald' hebben. Ende hi l'ende
den heer van brodermiden als
een onnosse lam bouen t'et
Camer dare was hi den.

— **Teerst** t'et n'acht Ende
D'v' anderen nachts soe
v'et hi Enden toren geb'et
dare hi t'et sliep tot sinte
b'et h'et comend anout dat
idel b'et van brodermiden
v'et h'et al t'et saem t'et
v'ant sin constent en
t'et h'et hem niet dat hi
v'et quiet hadde goden
dare hi om soude v'et
v'et hi most dan wat
t'et en ende dat v'et god
most t'et hem v'et brocht dat
onse l'ere heer t'et sende
tot synen discipulen. **De**
k'et t'et en t'et mit bouen
sin heer hebben soe myn
v'et ende si sellen o'et
v'et v'etolgen h'et en bin
n' soe waren sin bastant
somen beneden ende si
v'et t'et mit die byscop die
m'et want se waren

hadden so worden de dert
 laken garen alb fynalt hynn
 ruf ^{oude} tude. Jan met Walcranen
 die wort zere vast geset ^{ende}
 om dat de bystop te bit hure
 in gestyft ende gestart sonde
 vbesen so to hi getogen tuerist
 ende hureff al die ballingen
 in laken comen die in voer liden
 inden vof vtricht geuert
 varten of oerke seluf vof gesepe
 varten. Die edel vrou van brede
 ruden die us ten bedurte vrou
 was die to mit hare kinder
 vof vtricht getogen ende to gro
 men te vnamy in hare stede om
 hare date in te biergen ende oer
 zoe zyn tot vnamy getomen om
 hare te helpen sonde de stede
 van vnamy de hure van brede
 ruden sustre sijn vof gekelant
 vbalcranen de hure van amxoncy
 ende vbalcranen van harsfay die
 hure van brede ruden vnamy
 gingen ter stont sany oude
 dat volc al hollant in vtricht
 ont al hadde de bystop deze
 hure met genangen hi sonde
 hynn den dughen in vtr.

dremy bystop geberest hebben
 ende zo sonde si dan voer gefaret
 hebben om hure toerke hure vof
 hollant te vrede men ^{dat} ende dit al
 een vdesurede logen was dat mach
 myn hure te vorten. want hadden
 zi dat in den sijn gesad so vey
 mochte dat myn hure bet te pub
 getomen hebben dan doe de bystop
 den doemprouf vberck want
 doe had de doemprouf een sark
 om dat sijn hure gevangen was
 ende hi had oerke vof die mureff
 want hi hadde vure man hure tte
 ende alb die bystop sark dat
 hure dit volc ten hure gme in
 dat de rabelhamb stie vof te
 hure de so dorch hi oer ruden te
 vangen toffan van amxoncy
 den stont van vtricht ende die
 vure hi op sijn pteub ende
 p mubbeles dars ende dat uelnd
 na dat de bystop de voer hure
 uelnd vtracht in genangen
 hadde so toerke toffan van am
 xoncy vof te oer om sommige
 dungen te hure hure van sijn zeff
 vbesen ende hi gnam vof vtr.

Op sint-petris ende poubbel-
dachs ende ginc de amonts mede
mit den byschof totter staten in sint-
petris kerk ende als die byschof
Tofhan van amirongen gesien hadde
so ginc hi tot den byschof ende ginc
tude so die byschof die fornde hem
ven verndelick aensicht aldus so
in dorste Tofhan gheen arth in
huff den byschof gelent na dier
stan tot des byschofs hof Ende
als hi dars was daer seide die
byschof alspottende tot Tofhan van
amirongen in dese manere Jan
Overst ballerom van den jonge
hert van gelre die byschof die
hade den jongen hert van gelre
ende daerom so sprack hi also
Licht oft hi pygen bondt ghi
hiet tot min byant gebest on
de hert van bredemden hi haken
te romen hien mi Tofhan die dide
Dast syn onschult mit ten mocht
hem mit haken blant hi wort
dare genangen ende wort oek
hi wyck gesent inder dange
Oek so dorste die byschof te
dangen Tofhan den bursgraaf

Van montforts ende tarop van
mydel mit noch meer ander
idelen die hi dorste dat ginc
gammels waren des hert van
bredemden mit si wachte
hem dat hi die byschof niet
in ginnen
Van dat walvane de bastart
ende tofhanden amirongen
gepimicht worden dat xlv ste
Capitel.

Die hert van bredem-
den byanden die
waren ne seer bly si staken
ende si braken ende vreeschap ten
ende waren in dusent vrocht
den ende seiden die daer bro-
men hertse vens gesien dat
of si pygen bonden men
seer met meer sijn ende si
sorghen se herten Eact tot
allen pleutten in hollant in
dat bydem van vrecht om
saken hi bonden dare die van
bredemden inder verbrut
sonden hebben hert hof vens
ginc mit si in ronden gheen
vanden die herten sijn waren
ten lusten so sloeten si hert

Ziet dat walsamen ende
 Jan van amirongen mit pmen
 sonden angach ende du sonden
 dan ontrumb pmen ginnerf
 liden ende dat docht hi gmet
 Ziet hi bevesten aldus so sin
 si getomen liden versten tot
 walsamen de bustart ende
 hebben hem van beedinge
 gebruyft dat walsamen
 mergent of enbyste ende hi
 sonderling so brachtten se
 hem te lysten van dwendoot
 seker die hi op die bilt dide
 of hi die met gedaten en
 hadde wt hencel smbba
 die beelst doot seker wul
 ranten dor al gesond sud
 hi antwoorde ende syde
 dat hi dat gedaten hadde
 bnten sint badre bnten
 ende dat hi sin badre seker
 toemuf op hem was daer
 om doer so brachtten se
 hem of hi niet en byt be
 rming ver bant die sin
 badre ende de doemproust

gemactst sonden hebben mit
 den jongen heer van gelre fige
 bisscop dand ende hectoris karol
 Oerke so brachtten se hem doe
 nsesting van de gelre bnt brant
 vooft of sin buide ende de doe
 prout dact te voren met of ch
 vlysten Ende doe hi mergent of
 vloten en woude daer gunghe
 in hem pmingen op sint Tohamb
 bapstien amont / ende die hem
 pndey baren ghynt van suld
 tyn a de in sthul ende philippoh
 ende se togen hi sin de doot ende
 si bonden hem sekerde liden op tch
 bant dat die tenkenen van de
 koorden menge dange an sin luf
 btenen staen Ende als hi in die
 pmen was so brachtten se hi want
 om doer ghy dit w al wilt ghy
 van mi vloten byt u wat jr
 sonder vore seggen Si spraken
 ende senden ghy selt ons de want
 het seggen van die pntey die
 die vgebruyft hebben Ende
 hi syde seker b doer de

Obachtich ghesit dattet also
mit gesicht en te veranderen
Dingh al op sinte Johans Bap
tisten dars so pinnichden si hem
vorder vnde oock op onser lieue
vrouwen dytari amout en op
onser lieue vrouwen dars so
 hebben si hem oock seer vberdelit
gepincht mit water dat si in sin
lyf gegoten hebben vnde hebben
op sin hant gespronghen om dat
hi te vorder gepincht soude wesen
Si en hebben niet angeseen de
heylige dinge of heylige amout
vdat si en hebben hem niet gespaert
op onser lieue vrouwen dars Ende
aldu te hi gepincht gebleest
vber vterlijc oft bysterlyc keyser
graben hi seel na verlost heeft
Somblyen vemb dars so in
vlyen tebe keyser dars of oock
som vlyen vberbeest of vber
beest dars so heeft hi martel
vden die sebare tormenten hi
lyt toe dat hi leet al datmen
geleden vbonde hebben Ende dat

en vber ghesit vbonde want
hi was dubbelt gepincht
ter doot toe Ende vut dat
hi leet dat stonden si al in
en vdel Ende des ghelyc so
gingen si oock pinnichden in
vyn amirongen vnde senden
vbalramen die hertog dars
geleden want om so vberlyt
vber saken ghi seket vden
of vber seken v also langhe
pinnichden vberlyt ghijt vber
sult pinnen Ende aldu so
moete hi vnde vden al dat
si vonden Dese scriffen die
senden si ter stont tot hertog
karel vnde senden dat hi dars
tebe vberlyt vberlyt op dat
vberlyt karel te vberlyt
vberlyt vberlyt tude dat hi
vberlyt vberlyt datmen se vberlyt
vberlyt Ende al hertog
karel dese scriffen gesien
vberlyt so vberlyt hi seker
toornich also dat die vrou
vyn vberlyt mit meer
vbonde herten vberlyt vberlyt

Hoer ma den heer vanbride
 rinden
van dat balrane vter van
gemt is gebroeken dat xlmste
capittel.

Heb Walranen in dusda
 mger noot was so doest
 hi dat hi een kint des
 doots was ende dat hi ende
 sin vader mit tofhan van ame
 tongen den doot niet en mocht
 outgauen hi en wist niet tot
 wien dat hi hem seken soude
 dat hi troest soude mogely
 vinden anders dan tot die moe
 der die geuen tot die moeder
 des outfermhertichheit onse
 aene vrou maria die myemut
 en begreiff dan die hoer begreiff
 tot hoer so heeft hi hi gebreit
 ende heeft haer sin noot te
 kennen geguen mit bierigh
 gebeden die hi gesproken heeft
 ende die heeft hem verlost
 in dusdangen maner na dat
 hi sin peregreman gelooff had
 die te enen honten te doen tot onse
 aene vrou brenen beert in die
 vangen so hadde hi bouen
 in sin brenen ende hi bad

Die brenen ombird strooru tot dat
 stree so socht hi de harde strage
 ende daer socht hi in die op dat
 slet van de bouen also dach als hi
 vande ende maecte hem seluen lob
 ende also maecte hi trappely doe
 voert in die muet wout hi in een
 sommige stroomen tot die muet al
 tot dat berstet dat bouen de
 kinker stont doe hi dan surs
 datter hoer toe was so bad hi
 onse aene vrou dat in die vre als
 hi tot soude reimen datter dan
 siet soude stormen ende vuyen
 op datmen hem niet en hoerde
 te brenen also geschiet is hi sruede
 sin reien ende brenen daer sruede
 of mit dat hoer ende wou dat sruede
 in dat berstet ende maecte daer
 in al vast also als hi brenen
 wou dat hiet oer soude mogely
 ofden op dat dat sruede hem oer
 niet en moede. Die maecte dan
 opter ort amen van onse aene
 vrou brenen assumpti so heeft hi die
 kers besruen ende is wter van
 gemt gecommen nadat hi
 genangen gebreest hadde

inghen bleken ende die dach
Doe hi den benden gnam ende
sonde dat snort of dach so gnam
ten van die binstopt dienert en
sonde pussen als walramen dat
vrenam so font hi al stil Ende
als die knicht sin waterge
maert hadde so hi hi Lass
Votte in de sare geguen want
hit was gesont dmyster ende
hit stormde ende wande seer
ende hit was ontrent elf dach
Tude nucht Ende als die knicht
Juggeuen was so swam walram
ont ende gnam dat int vorstberch
daer men hymmerde ende hi na
mit hem een sparre dach hi dorst
hi die lerk onde ont hi swamen
op dat hem die ramp mit hem
dich en sonde in sin bemen int
ont swammen Ende als hi
gedoelt hadde ontmich die dmy
sterns ende moste noch een
ont swammen so gnam hi al
swemmende si de swamen en
die swamen beorden vort buert
ende si seogen hant vlogelich
ende maerten groot gelimt

als die binstopt knichtsin dat
gelimt worden so lepen si
Lass vort mit veel barmende
karsen om te besien wat
Dach was Ende wa
men als hi die knichtsin sars
so hiet hi hem selmen alle
stille in dat water Ende
als die knichtsin die swamen
sagen so spraken si tot mal
tonder dacht walramen hadde
hit sin die swamen die hebbe
genortsin lant ont binnen
gach Ende aldus so gngt
si vort om binnen die vort
bealramen de vort veel
bet hi binnen ontmich dat
licht vander karsen ende
gnam alsoop den dach ende
figur vort swammen in
die lerk om an dander zyde
te besien Nuch als hi in
die lerk gnam bekant hi
kalken so en mocht hi mit
ont swammen ontmich dat
die storm hem te swaert
vort ende also hi hi
vort om op den dach grom

Doe liep hi ontrent alen
 myl ende hi quam d'elck
 Orphen luyden dat ontpleget
 te varen ende hi werck den
 vterman op ende bygeride o
 me te varen mit grooter haeste
 ende hi vermyde hem of hi
 siet ende gebond wuex
 gebreest. Doe bracht hi hem
 den vterman ende seide van
 wach roendi hi enllboerde
 te se roem haestels va em
 menss ende dat wab gyste
 sey d'us gehonden van een
 dootslaf ende se woorden
 wedrom bucht ende ende te
 woerde gequetst ende te
 heb myt dat si mi noch
 afftevolgeten sullen. Ende
 d'us om so bid te v de unde
 liken dat ghi mi haestelick
 onse buren bilt te se te v
 vbel loenem mittun so dede
 hi sin budel op ende gaf
 hem een gonden penning
 vwant hi had noch al sin
 gelt. Si en hadden hem
 jndir vangenb vint

benome dan syn haestbant en
 sin ouer buerk de vterman wab
 bli vanden gonden penning ende
 hi maecte sin knie te v ende
 gaf hem sin knietst ende lichte
 also hamen onse varen. Ende
 de vter dat die knietst vande
 so rechte walramen te hem die
 knietst dagge mit sin messen
 ende walramen bracht hi hem
 tot vbat plecht sel d'ami an
 brengen hi seide by cultubung
 doe sprack walramen ende
 seide neen te v vbel dat met
 vorty mit brunt mi te v fogen
 stey te v se te v loonen of
 vbede des myt doen so vort vrit
 vdoen doen mit des dagge. En
 als die knietst dat hoerde so
 vte hi vernaet ende dede also
 walramen vande ende brocht
 hem te v hagensteyn doe gaf
 walramen die knietst oick een
 gonden penning ende te v gelyc
 vort stonten hem v ende sloph
 d'us an ende knep datmen hem
 te v lach vande de dorstex.

Vanden hemss kinder aldit herst.
Sijn hem ende also wt hi dan in
gelaten Si togen hem weder in en
si liden buet in ende hi waerde
hem ende van daer so hi hi doet
getromen tot in myn ende si hebben
hem alle gaderen hi van verbondeit
Wolramen die hi herna getogen
tot onse lieue vrou te frendhonen
ende heeft hem pellegramagi geden
ende heeft onse lieue vrou
grootst een stink leuht. Dat
hiet he goud seff gulden. Ende
oock so liet hi malen in een boec
de mannet hou dat het. Die
dingens gnam ende liet dat
hangen boec onse lieue vrou te
frendhonen. Ende al Wolram
Die boec getromen was so was
de bisscop mit sijn gnaede. Dat
al wat begaen want hi dorste
dat Wolramen ouer al vertelde
sonde dat hi gepmigt waer
grootst ende dat dan alle men
sigen wel sonden denken datmen
mit pinen wel dat liden dat en
me en dafte ende aldus so dorste

die bisscop dat sijn boeckheit
Wolramen sonde ende dat hi
dan mit bedemen en sonde
O wat groot ondetheit
te hebben dese dauid ende
dauid die heiligen propheet
Want die eerste dauid die
dede gnet den gheten die hem
daden woude ende die dauid
sonde wel gnet doen den
gheten die hem gnet deden
ende dit gnam all het gna
de Informacien ende logene
die de partien dragers hi
in gebrocht hadden. O
gnet wel hebben die hien
voet hi te sijn dat si mit
liden hebben allen logentallen
ende ambrengers en gelom
Want een logenacis verdert
somme menschen gnet en
menschen alst hiet wel sijn
van dat die edel heer van
bredereden gepmigt wort
dat xlste capittel.

O mient die boeken
is dat Wolram
Wol gebrochen was ende

hi al geliden hadde dat
 vonden geliden hebben so had
 de die bisscop mit sin quade
 Ewte liden velen felen kurt
 her dat si den hore van brude
 rinden souden moigendat for
 brengen dat hi ook souden liden
 al dat vakenen geliden
 hadde Ende laudat sijn
 de te kysogen So hebben
 zi in horen kurt gesloten
 dat est die hore van
 he vdenen mit en souden
 vellen liden si souden hem
 eiken mit seker tormenten
 ende pmen doen liden Ende
 aldub so hebben zi hore
 ogen verheest ende hebben
 mit angewiden den ghemey
 die guden hemel sit ende
 geboden heeft aldub seggen
 in die onde wet den on
 selen ende de kintnadrige
 en suld met ter doot brengen
 mit dat gebot hebben se al
 vergetten ende hebben dat
 omasele bluet ta dat uder
 idelste hollant bluet ghe
 handelt oft een dief oft

mordenaer Waer geboest
 want si hebben mit seker pmen
 hem in geguen om hem te doen
 liden dat hi me en dacht en
 also saken te vnden dat si hem
 souden moigendeden met godt
 en heeft dat noch tans mit
 verhengot als men hore na noch
 vore hore sal In dese nade
 gen maner So hebben hi dan
 hem gepuist want die sepe
 maner heb tet gevonden In
 streffen die hi seef mit sin vgen
 hant after gelaten heeft om
 trent dan des hore hant sin te
 petra ad pntula des amont
 op een douerich emtent nige
 vren so gnamen philippot al
 foud van duse dinstale tot
 den hore van brude rinden op die
 Camer ende senden myn hore
 van vericht heeft ons hore
 gesent mit dese adule die vbi
 hant hebben dat vor vsonden
 vragten van sommige pmenten
 ende si begonden hem te vragten
 van den doot slarf die vakenen
 giden hadde op die hult ende

Vanden brant van yflesken
ende vanden brant vlessthen
den jonge heer van gulre ende
dat die heer van brudernde mit
sin bruder den haet van vtrist
ende de onrechte dienacten sonder
vullen verseket hebben op enen
dars als men een eerste mis son
de singen mit noch mit vtrist
de vorden ende si syden dat
vbalmen ende an va amrege
also geynt hadden die heer van
brudernden die dochte in hem
selmen nu thom groe bangheit
uyn beyden zyden vbaute hie
dit so ben te een doot man ende
hude teke met so en sel te hoer
pim met moigen ontgare
nochtant so geyt te my selme
god op ende te peld vwaichen
sagen ende hi sprack tot
ho luden aldus men sel
mimermeer vtristmen dat
die vanden dien doot se uf net
te vorden vtrist ende hat vab
my hat hie lert dat het geynt
vab ende te heb dars oer te
die stan vanden vorden om

gebruyft gebruyft ende
om die ander puniten die
ghi mi vtrist dars en wort
die met mit alle of dars
vbi te op leuen en stemmen
ende vullen vtristmen of
jan van vtristmen ander
sagen lacter mi te romen se
en fullent mit doeren sige
de spraken se tot den heer
van brudernden spitsende
syden v sthom vtrist
en fullent v met helpen ende
se luten den boelst op die
vtrist romen mit zyn hee
sthom om hem te pinnigen
ende jan dars teat an
ende nam den edel heer
van brudernden dat gulde
vab vanden hie dat
hi mit vtrist en vab an
te fasten ende dars na sage
se hem an al effit vtrist
ende vtristmen gebruyft
hadden de hem vtristmen
vonden ende se te gen hem
sin vtristmen vtrist vtrist
hem dars na op een pim hant
sagen vtristmen en se gote

hem dat hy vol waker
alsot lange dat hi van
selven met en wiste en
vot tyt ende lang al vort
doet als dat sagen soe
huyten si hem zekre ende ont
fonden hem vande danc hi
manthen groot vuer ende
alsont nam die herten lange
tullbaert ende dede hem
om ende se vbreten syn arme
ende syn handen Ende doe dat
en gader vol gelidich was
ende hi vade begonst te
spreken doe ginge si hem
vade in te dragen ende
siden ghi moet vade op
die danc off ghi sulhet
ont seggen die vde herte
mit vade mit en sul se
sin ghi maghet in vde
daden mit dat met en vort
dat en kan te v met ghe
seggen Segget mi wat
ghigstyt valt hebben u
sall garen segge Si sende
van den dootslus van

33

den brant van huesten
van den vrbant prude jonge
hete van ghere ende die onste
van vde te vde setten hi mit
blode ghi valt dat te v herte
van sey te nuypt hi dat vde
dat god ons mygel vde sel
dat ik hie of mit en vde of
ont ghebet en heb vde dese
tyt Si spraken ghi moeter vde
en Ende die nuyt al nam hem
vde hant ende vde hem vde
op die danc hebben die gude herte
hete die vde gheade in den onge
nadigty ende had hi liden om
gode vol dat se de bysrop segge
vde dat hi hem om gode vde
vde dat hi doct tot hem vde
vde hi vde hem vde
ende vde hi alle seggen dat hi
vde of vde vde Ende
als so schiden si van hem vde
de sthond die began te romen
op den self darts dan die
smorgen so gnam philippot
tot hem ende side sy hadden

Den byscop gesent tude die hrad
he benolen dat he he seggen
sonde dat heyt fremen sonde
dat he hem seggen woude. Da-
erinde die heere van brudevanden
al wylt he die hrad vtrout
te brennen mit fremen sonde
he een boert niet komen gesen
men dat men sonde mochten lesen.
alend so ginc philippot vorder
vort. Mer des amonts gnamet
si vorder om hem een onrustige
maest te maken ende seyden tot
hem dat de byscop dese gnaet
gesproken hadde dat si alend
sonde bescreuen van he gescreuen
varen tude dat he he liden en
segget woude dat he den byscop
gesent sonde hebben die heere van
brudevanden seyde Segget myn
heere van vtrout dat he niet
vanden en se van sulke pinte
in my mer te vol myn boert
garen in sin schoot leggen van
enke pinte die hee heere he
misdaden in he hebben ende

Wat he dan van mi gedaren
wil hebben dat vol he
garen den philippot die
seyde vbat sonde myn heere
v of seggen al he met en
bekent misdaden te hebben
he vtrout heere heere mit
in my vanden he lant en
heere brennen onghespint en
dure lang of leue ende
vtrout heere dan het he
leue dat he vtrout vtrout
dan heere seg So geef he
hem al dat he van hem te
leen sonde ende he lant en
myn gedurhticheit heere
mannen comen te se in
vtrout vtrout op myn lant tude
gnet ende vtrout van myn
leuende vtrout vtrout gnet
die heere vtrout heere vtrout
men dat he vande sturken
vtrout so est mi lant dat myn
gedurhticheit heere heere
kavel mi doe sonde en so
menigen sturk al he lant
en myn lant heere ende he

Neem al myn gnut ende
lucht myn wyf ende kinder
ufter lunde om broet gaten
Doe sende die marshall al
v parabolen en sellen v mit
hulpen wel op ghy martel
weter my hi bid getuude
ende bid dat si blyden.
Vbouden want die anderen
danghe hi sende hem be-
dencken ende wot dat hi
wyft dat sonda hi hem
gaten seggen. men danc en
moethdi mit miere mede doe
ghy sult ont anders bestiet
seggen. hi sende woldi mi
hims deot hebben wolt v
god gonne ghy hebtet
gnut bedoen. Si syden
Waarom wylde v besaken
Want dan van amirongen
ende wulr men die seggen
goet kont Ende ont so
Iffte en getome wot dat
hof van geseleant al
ghesbet van Rind wot so

34
soen die elcke genotij sijn dat
het gnut te verstaen is dattet
vtribunt is. Doe sende die heer
van brudeniden vbi hebben wel
vrentlik vootiden mit den jonge
heer van geseleant mer danc
en syng ghy straffen af ende
men sel danc anders mit vndan
Si en wonden dan met mede be-
vordenen wofte ende danc om doe
hi sijn dat hi vorders gepm ghe-
sonde worden. Doe gnut hi
wot besuren om de pin te
ontgaten geliken hi na noch
gesont heeft den heer van
renkerk ende meester Jan van
ghulden ende na den heer
van berghe ende meester
Jan van al. Doe sonnendich
danc nae al die herte v d
brudeniden misse hadde ge-
hoort so ontbart hi vhoepet
ende sende tot hem. Myn
lieve heer Castellain ghe-
heb nu misse ghehoort en

hij die god van hemel zyck in
die puyfste vrienden gelyck
syt by den seluen god die ons
minne oecdelheit ende die den
reid die die myn genedigen herte
van brugongten ydalen heb al dat
die geseyt hebbe dat heb die die
siet ende gelogen om die pinen te
ontgauen ende die bid om gods
wel dat ghyt min herte van vrees
te hemmen valt ghyt die en sel
mynne mette anders in die vrees
heit vanden philippot syde die
vondet ghyt die doen mit die had
inpt datter die hysse op mit mede
te vreden en sonde vreesen Die
Dyngd'ingst' anont die daer nu
gnaemey sel vrede ende syden tot
hem of die mit die spotten vrede
dat die die vrede geseyt hadde
dat die dat nu vrede vrede ende
si syden vrede op ghyt moete vrede
die in die syde die moghet vrede
dodt' mit die en sel tot mynne
meer anders betonden die syde

Die op die moete in die
antwoorde dieken vrede mi
seluen niet doden vrede mi die
die en kumb met die vrede vrede
so togen die hem die vrede die
die in laf ende ghyt mit die
te vrede tot dat die al vrede ghyt
dat die in die luf vrede doe
syden die vrede vrede mit die
die antwoorde vrede vrede geseyt
te vrede die syden die van
antwoorde ende te vrede
te vrede vrede vrede in die
vrede vrede die syde laf
die mi vrede die vrede vrede
syt mit die geseyt en vrede die
die die die doe syde philippot
ende sat op die vrede die
in die in die vrede vrede
die die die vrede die die
van vrede vrede vrede die
vrede die die vrede die
te vrede vrede die die
vrede anont vrede mit die
vrede doe die die vrede
vrede die die die die die

het so waer dat zis te bon
geleit heb doe seide Jan danse
yhi sullet blub weder versaken
hi sende tek en se met Jan danse
seide doe voest veldt menen op
v kidderschap daer en woude hi met
op antwoerden. met hi bad dat si
hem dorck ontbinden woude want
de maerstralt had hem de honte
daer men inde woelt op sin sje
men doen waer du de bockerst bar
ouder geboort had ende lart
alsoe lange tyt te si hem ont
bonden Ende voest so bad hi dat
hi bidde consten dat si hem die
naest voest mit breiden liden
woude. Ende alsoe ontbonden
si hem ende liden hem bliuen.
Dit anderend dertse so gnaam
si weder ende doe had hi hem
wat biddeft hie dat hi hem
seggen soude om de pny te ont
gaen ende sende alsoe als zi doe
sreuen mit si sreuen wel zoe
veel als hi sende ende ock
meer daer toe dat hi ock tot
philip pot sende doe hont hieken
Ende dit bleef doe alsoe staen

15
tot sinte bartholomeus anont
dat was dertse daerna als wal
rany togebroken was Ende
doe gnam philip pot mit alfont
ende met ander ende sende tot hie
dat hi sende op een ander rany
woude die bystrop woude dat vermaek
ende af breken hi ginc mit hie lide
ende zi liden hem bonen op den
groeten toren ende sloten hie tebeu
sebaude boyen aen sin benen ende
liden hem daer inde naest end
Dus ontrent een maent lant
daer na so gnam die heer van
trubec mit meester Jan van
haelbryn ende op ammerden hem
ende hi waende dat si hem gepi
mest woude hebben vbaute hie sijn
daer ock die die die hem plage
te pinnigen ende daer om so sende
hi de waerheit van al dat si
hem vrentsden Ende hi was
dat gemout doe hertoch karol
Zant hem vrentsde dat hi
hem gesforney hadde dan vrent
gelegen
van dat die heer van brederne
den verduert werde dat xlii ste
capittel.

De bishopp van brussel
die sende scriffen tot
hertoghe karol sijn broeder da
al dat gheen dat die hertog van
brudernden geliden hadde ende
obit begirende datmen die voer
sunde hertog beboysde ter doot ende
datmen daer doden soude Ende dit
dede die bishopp daer om op dat hi
niet en soude comen tot hertoghe
karols hertogendertit want hi
dortte dat hertog van brussel soude
ende soude seggen dat hertog van
geliden hadde hertoghe karol
die gheer toornig geborden tot die
scriffen ende heeft raet mit sijn
herten gebonden wantmen mit die
hertog van brudernden doen sonde
Ende se hebben al gader gaderen
datmen hem soude laten comen tot
hertoghe karol om datmen also
hiet tot die vuerheit mocht te
comen Die sende hertoghe karol
tot hertog van bergem mit
meester jan van havelbijn tot
bischopp dauid onden hertog van brude
runden ende jan van unkeren
van daer te brengen tot hertoghe

karol uelnd so te dand hertog
van bergem en meester jan van
havelbijn tot den hertog van br
dernden gromen ende haddet
bi hem phillipot ende die
meester alth mit eenen stremer
enderden hem bi god ende bi
sijn kerkenheit ende bi den
vdt die hertoghe karol
giden hadde die vuerheit te
seggen van dat se hem vuer
sonden Ende hi dedet gaderen
daer vuer hem al veel gebrocht
ende se se stharpolte. al had hi
den hertog van bergem bishopp
sijn vader doot geflanghen hi
en mocht hem niet naer te gade
dan hi dede mit guade ende
vuermerkelyc woorden ende die
mit sijn bedruftlyc woorden
om hem vander vuerheit te
kenden Ende die hertog van
brudernden heeft hi geset
dat hi bi hem woude dat
meester vuerheit so
vanden seel ende oock mocht
zo veel but vuerclaren wou
de uer hertoghe karol be

Luifden wantet hie luden al.
Oere te firmen was als hien
dorcht nade woerden duse hie
siden mis da si teardinge
gescreuen hunden gnamen zi
den derden duse ontrent tien
vren boer middertch ende
veantden hem of hie met
bet verclaren en woud ende
siden dat hie toech karel
hem hie vader benolen de wouer
hiet te vermenen op dat al
n. sekerste ende si hunden
den beest en hie ende lue
hie mit bane ende beofsup
op de rime romen ende zij
ontleden hem ende stien hie
op den pin bane ende als
hie duse op wab geguen sike
so siden si verclart b. son
der hie b. anden verban. en
den dootst. Duse hie
van breidende die uitboer
de ende side. O hie hebt mi
bi minen god ende et
bestooren jeh heb de

36
O b. hie geest ende beeld
met geloven siet de bollert
en hie jeh sal min hie v. b.
stien ende bezegent mit min
beest woude. O hie en vult met
dat je hie ende g. hie en vult
mi met geloven dat je v. jeh
wouer hie gesent hebbe. da stont
die hie van b. hie op mit
mestte j. van hie h. en
gingen duse phillip ende de
mestte stonden op de selme
rime ende spreken en w. en
h. ende duse side duse hie
van b. hie. hie van breidende
den jeh teken gods so p. ment
v. en verdragen te hie dat die
wouer romen tot v. hie met b. hie
die v. hie duse w. hie. hie mit
beest ende side jeh heb v.
de wouer hie gesent van dat
g. hie mi gebrant hie b. hie
mi v. hie jeh p. v. de wouer
hiet v. hie jeh. Duse hie op
romen ende stien w. duse
siden die hie van b. hie. O hie

he bleit alreer dat geset bi
neben vde dat ghesit goduen sijn
he antwoorde ende sende hi die
sijn dese leere die hi mit my minne
pinnen getrouwe hebbe dat ye
mandt van hi beiden seggen dat
het hi minne god of vut geluden
he dat het geduen sonde heb
ben het sul mi een et van mine
vanger of laken honden Ende
als die heer van Berghen
sijn dat hi mit naderen
ronde romen So heeft hi den
heer van breidenen mit Jan van
amirougen vter bangeren genome
dat fact ont haren M. rrr lxxx
ontrent sijn poubel dars
Comme si ende so dars mude he
sijnep getogen tot bingen in zoen
om van dars boert hi dars tot
hertoch Karel Mer die heer
van bingen hadde uelering on
der dars getmeff dat hertoch
Karel was getogen in dat
oerloch haren den romich van
Ormiricht mit een beleg boer

Amens Ende doebus f
benolen datmen den heer van
breidenen sonde bangeren
mit Jan van amirougen tot
roericht in Vlaenderen om he
vangeren vut hertoch
Karel vider gram tot dat
oerloch van brumicht leet
also geschide ende dars so
vut die heer van breidenen
in een smisse bangeren Ende
in dat hertoch Karel vter
die gramen was ontrent
men so worden si gebrocht
opt slot hi Kromend vut
dars varen se ontrent
vyn jaer noch gebangeren.

Van dat die heer van
breidenen ende
mit gebnse werdt van
hertoch Karel dat
xlviijste Capittel.

Int fact ont haren
M rrr lxxx als
die heer van breidenen

onschuldich was gebonden
 van al datmen hem onrecht
 gesiet hadde so dattet die
 hertoch karel al de gheue
 die tegen den hert van brede
 vanden niet seggen woude met
 dat en gnam niemant dan
 bisscop daniel In sinte vande
 vint hem wete In sinre vande
 gemb te hebben vnde dat en
 worde niet toegelaten Met
 hertoch karel die ginc te
 Zicht sichten op den vanden
 Dief In myn vnde die hert
 van brede vanden gnam eslike
 int Zicht sichten hebbende
 by hem johan den hert van
 Erck hert Symon van
 lulling herten die gulden
 vint engebrecht de gremf
 van nassouben vnde noch
 die wye of tye binnre
 herten of binnre herten kende
 dat toe van deoubevolent
 sinte dbyft magen vnde syn

vnderoort dede syn Zelen
 also heetliken dat alle die herte
 hert dier uf vtebonden die Ende
 hertoch karel na dat hi den
 hert van brede vanden ginc geu
 blyst hadde So sprack hi afte
 nau tot tohym den hert van
 Erck vnde hert Symon van lull
 lering Want de hert van bre
 de vanden vnde strengstliken
 besocht te geboest vnde hi
 wortlant onschuldich gebonden
 te So heb ik vnde syn toe
 noch also herte te verheffen
 als hi ve verdant te geboest
 Ende vnde so te dat onsel
 blent behonden In die dier
 Ende Zynalt die vde hert
 van brede vanden en te god niet
 ond am bit hert van geboest
 mer hi heff godt vlyt geu
 dant In synre gebeden van
 dat hi hem vnde verlost
 heeft van sinre vanden
 vanden Ende na dat hi In
 vde lere maner en In hollant

nam so ontfingen hem die van
der dierst mit groote eeren ende
Dijgheyt so deden oock die van
schoutboren ende also nam so
ten lusten in bymen tot sijn zelfs
ondersaken Ende daer so nam
oock alle die omste van de land
van bymen ende vander amen
ende ontfingen hem oock mit
groote Reuerentien ende des
gelycks so sochtende hem in
in ander steden van hollant in
noort hollant ende in sijn selfs
landen van brideriden Ende
Daer na so sochtende hant
oock in hollant getromen ende die
dede hem oock grote Reuerentia
want want dat hi in hollant
reisde van stede tot stede daer
nam hi den heer van brideriden
Knechten in sijn sijn dat alle die
heren van brideriden vande
seer mistgaverde Ende roete
Daer na so hant hant hant
de stant vander oerden die o gul
den vande tot valemijn In

hene goube ende daer so
nam oock mede die Edel
heer van Brideriden alle
een heer vander oerden mit
sijn gulden vande om den hant
ende hi so wt daer oock groe
re god den sijn die jaer
Daer na want van van
amstrongen oock onschuld
vande getonden so hi mede
vande gant gubys F

Dat houts baden mit den bysrop
 was sprekende mit ten lesten
 so quam daer een van die bysrops
 diens ende sende Gaert van
 hont in v hertberge doe sprach
 Reynalt de bastarden sende
 die en wullen niet gent gaen sonder
 onse vader want so sullen hi wel
 mit hem gaen En wylt hi daer
 na so wonden die bastarden weten
 obare houts baden bleef ende daer
 zi also toornich worden doe
 worden des schuts ontboden ende
 die bastarden moesten op houts ze
 kschyn in haer hertberge gaen
 waent die anderen daer so.

Van den doemproest van
gemis mit de andere dat abbe
ende beerthste capittel.

Dise dal houts van bre
 denden had een brue
 die die ghybrecht
 hont ende was somproest
 tuertht ende hadde houts vore
 tyt ghesed der lichte die bydome
 mit hi hadde dat bydome by
 stop dand onte gegent dat hi
 vnde sin brueder ne qualiken
 geloent wot waer omme dat
 hi wel mit zist mocht

spreken tot den bysropen seggen
 En wot my ne mit quaet loen gegene
 wot dat gunt dat hi v gudaren
 hat dat bydome van vterth
 was my ende in hebben v onte ghe
 gemen ende ghy ghyft mi ne dat
 loen dat after lande land gunt dat
 hi doet mi goet hi daer v gunt
 dat die bysrop also dede dat mach
 my in dese stryten veel beinden
 want also geringe alb hi die houts
 van breddenen genangen hadde so
 dat hi hi oet den doemproest mude
 se bangen ende van den seluen after
 middag dat hi die houts van brede
 niden genangen hadde so wot hi
 mit vier partien haesteliken na
 vterth ende alb hi inder sful
 getomen was so liet hi die cloek
 luden ende hi quam ghemst
 onder sin beaenbe fenselen tab
 baert alder eest mit luttel volop
 op die pleut houts ghybrecht
 van breddenen de doemproest ver
 wendde hem sere houts of vnde
 gnam mit vterthondit gubapent
 tot den bysrop ende dorst den bysrop
 te helpen die doemproest hont
 danden bysrop gegent ende

Myne vnderdangge *Alme*

at byt

